

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΒΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐπὶ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὼν εἰς τὴν χάραν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀναγνώσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμαὶ 100. Ἐξάμηνος
ραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50. —
Ἀμερικῆς δολλάρια 4. — Ἀγγλίας καὶ ὧων ἐν γένει
ὧν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἐξάμηνος καὶ Τρίμηνος ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συν-
δρομαὶ ἀρχίζουσιν τὴν 1ην οἰουμένης μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'. — Τόμος 38ος

Ἀθῆναι 7 Μαρτίου 1931

Ἔτος 53ον. — Ἀριθ. 14

ΤΟ ΠΑΖΑΡΙ ΤΟΥ ΚΟΥΡΕΑ ΠΕΡΣΙΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Τὰ παλιὰ χρόνια ζούσε στὴ Βαγδά-
τη ἕνας κουρέας ποὺ τὸν ἔλεγαν Ἀλῆ.
Ἦταν κουρέας περίφημος σ' ὅλη τὴ
Βαγδάτη. Κανένας δὲν ἦταν ἄξιος νὰ
ξυρίσῃ τόσο ὥρατα ὅπως αὐτός, ἢ νὰ
κόψῃ τὰ γένεια καὶ τὰ μαλλιά ἔτσι καλ-
λιτεχνικά, ὅπως ἤξερε αὐτός. Δὲν ἦ-
ταν ἕνας ἀνθρώπος σ' ὅλη τὴν πολιτεία
ποὺ νὰ μὴν ἔχῃ περάσει ἀπὸ τὰ χέρια
του, κι' ἔτσι ὁ Ἀλῆς εἶχε γίνῃ πλού-
σιος, καὶ τὰ πλούτη του τοῦ σήκωσαν
τόσο πολὺ τὰ μυαλά, ὥστε δὲν ἄργησε
νὰ γίνῃ θρασύς καὶ νὰ φέρεται μὲ
κακὸ τρόπο στοὺς πελάτες του. Ἐ-
κεῖνοι θὰ τὸν ἄφηναν γιὰ νὰ πᾶ-
νε σ' ἄλλον κουρέα, ἀλλ' ὁ Ἀλῆς
ἦταν ὁ μπαρμπέρης τῆς μόδας
καὶ τὴν ἐποχὴ ἐκεῖνη, καθὼς καὶ
κάθε ἄλλη, καθένας ἦταν ὑπο-
χρεωμένος ν' ἀκολουθῇ τὴν μόδα.

Ἕνα ἀπόγευμα, ἐκεῖ ποὺ ὁ Ἀ-
λῆς στεκόταν στὸ κατώφλι τοῦ
μαγαζιοῦ του, πέρασε ἕνας φτω-
χὸς ξυλᾶς καὶ τὸν ρώτησε ἂν ἤ-
θελε νὰ τοῦ ἀγοράσῃ τὸ φόρτωμα
τὰ ξύλα, ποὺ εἶχε κουβαλήσῃ μὲ
τὸ γαϊδούρι του ἀπ' τὸ βουνό.

Τὰ ξύλα ἦταν σπάνια στὴ Βαγ-
δάτη. Ὁ Ἀλῆς ἔκρινε πὼς θάκα-
νε μιὰ καλὴ δουλειὰ ἂν τ' ἀγόρα-
ζε, καὶ πρότεινε μιὰ ἐρισμένη τι-
μὴ στὸν ξυλοκόπο γιὰ νὰ τοῦ που-
λήσῃ ὅλα τὰ ξύλα ποὺ εἶχε φορ-
τωμένα ὁ γαϊδάρος στὴ ράχη του.

Ὁ χωριάτης, ποὺ δὲν ἔβαλε τί-
ποτε κακὸ μὲ τὸ νοῦ του, δέχθη-
κε τὴν τιμὴ ποὺ τοῦ πρόσφεραν,

ἄρχισε νὰ ξεφορτώνῃ τὰ ξύλα κι'
ὕστερα γύρεψε τὰ χρήματά του.

— Πῶς; φώναξε ὁ κουρέας ἀ-
γριεμένος. Τ' εἶν' αὐτὰ ποὺ μοῦ
λές; Πῶς ἔχεις τὸ θράσος νὰ μοῦ
ζητήσῃς τὰ χρήματά σου, προτοῦ
νὰ μοῦ παραδώσῃς ὅλο τὸ ἐμπό-
ρευμα ποὺ συμφωνήσαμε;

— Μὰ τὰ ξεφόρτωσα ὅλα τὰ

ξύλα, εἶπε ὁ ξυλοκόπος. Νὰ τὰ, τὰ βλέ-
πεις.

— Καθόλου, δὲν τὰχεις ξεφορτώσει
ὅλα, εἶπε ὁ Ἀλῆς, καὶ δὲ θὰ πάρῃς ἀ-
πὸ μένα οὔτε μιὰ πεντάρη. προτοῦ νὰ
ἐκτελέσῃς τὴ συμφωνία μας.

— Μὰ, καθὼς βλέπεις, στὴ ράχη τοῦ
γαϊδουριοῦ μου δὲν μένει πιά παρὰ μο-
νάχα τὸ σαμάρι!

— Δός μου τὸ εὐθύς, ἔκανε ὁ Ἀλῆς
Δικό μου εἶναι καὶ τὸ σαμάρι, γιὰτὶ τέ-
τοια εἶναι ἡ συμφωνία μας.

— Καλὲ αὐτὸ εἶναι ἀπὸ τ' ἄγραφα!
ἀπόρησε ὁ κακομοίρης ὁ ξυλᾶς. Ποῦ ἀ-
κούστηκε ποτὲ τέτοια συμφωνία;

«Καθόλου δὲν τὰχεις ξεφορτώσει ὅλα!»

— Λοιπὸν δὲ θέλεις νὰ μοῦ δώσῃς
τὸ σαμάρι; ἐπέμεινε ὁ Ἀλῆς.

— Καὶ βέβαια δὲ θέλω. Δὲν εἶναι οὔ-
τε τίμιο, οὔτε δίκαιο ἀπὸ μέρους σου,
νὰ μοῦ τὸ ζητᾷς, γιὰτὶ ποτὲ ἀπὸ τότε
ποὺ ὁ κόσμος εἶναι κόσμος, δὲν ἔχει ἀ-
κουστῇ νὰ πουλήῃ κανεὶς τὸ φόρτωμα
μαζί μὲ τὸ σαμάρι.

— Αὐτὸ δὲν εἶναι δική μου δουλειὰ,
εἶπε ὁ κουρέας. Δός μου τὸ σαμάρι
καὶ πάρε πόδι, γιὰτὶ ἀλλιῶς θὰ τὸ με-
τανοιώσῃς.

Ὅστος ὁ ξυλᾶς δὲν ἦταν ἀπὸ τοὺς
ἀνθρώπους ποὺ ὑποχωροῦν εὐκολα. Ἀρ-
χισε νὰ φωνάζῃ τόσο δυνατὰ, ὥστε οἱ
διαβάτες σταματοῦσαν στὸ δρό-
μο γιὰ νὰ ἴδουν τί τρέχει.

Αὐτὸ τὸ πρᾶγμα στενοχώ-
ρεσε πολὺ τὸ μπαρμπέρη, ποὺ
θέλοντας νὰ ξεπερδέψῃ προ-
τοῦ γυρίσῃ τὰ πρᾶγματα εἰς
βάρος του, ἄρπαξε τὸ σαμάρι
καὶ τὸ ἔμπασε στὸ μαγαζί του.

Ὁ ξυλᾶς, ἔχοντας τὰ ὀλότε-
λα χαμένα, δὲν ἤξερε τί νὰ κά-
νῃ. Ἐβλεπε πὼς δὲ μπορούσε
νὰ ἐλπίζῃ νὰ ξαναπάρῃ μονα-
χὸς του τὸ σαμάρι τοῦ ἢ νὰ
εἰσπράξῃ τὰ χρήματα, ποὺ τοῦ
χρωστοῦσαν. Ἐτρεξε λοιπὸν
στὸν κοντινότερο δικηγόρο καὶ
τοῦ ἐξιστόρησε τὸ πάθημά του.
Μὰ ὁ δικηγόρος ἦταν πελάτης
τοῦ Ἀλῆ κι' ἀρνῆθηκε ν' ἀνα-
λάβῃ τὴν υπόθεσιν. Ὁ δεύτε-
ρος δικηγόρος, ἀντὶ νὰ δεχθῇ
νὰ τὸν υπερασπισθῇ, τὸν συμ-
βούλεψε νὰ κάτῃ φρόνιμα καὶ
νὰ μὴν τὰ βάζῃ μ' ἕναν ἀν-
θρώπο τόσο γνωστὸ καὶ εὐπό-
ληπτο, ὡς τὸν κουρέα, κι' ὁ
τρίτος τὸν φοβέρισε πὼς θὰ τὸν
ἔστειλε στὴ φυλακὴ, ἐπειδὴ εἶ-
χε ἀναστατώσει τὴ γειτονιά δι-
χως λόγο.

Ὅσο κι' ἂν ἦταν χωριάτης,
ὁ ξυλᾶς κατὰλαβε πὼς ἂν ἤ-
θελε νὰ βρῇ τὸ δίκιο του, ἔπρε-
πε νὰ πευθυνθῇ σὲ κάποιον

που να μην κάνη ρουσφέτια του 'Αλφ. 'Αφού σκέφθηκε κάμποση ώρα, είπε από μέσα του πως το καλύτερο που είχε να κάνη, ήταν να πάη να παρουσιασθή στον ίδιο τον Καλίφη. Πήγε λοιπόν και βρήκε ένα δημόσιο γραφέα και τον έβαλε να του κάνη μιὰ αναφορά, στην οποία εξιστορούσε το πάθημά του μ' όλες τις λεπτομέρειες. 'Υστερα την πήρε στο χέρι, πήγε στο παλάτι του Καλίφη και περίμενε μ' υπομονή να τον δεχθή σὲ ἀκρόαση ὁ αὐθέντης τῶν πιστῶν.

'Επιτέλους ἦρθε κι' ἡ σειρά του νὰ παρουσιασθῇ στὸν Καλίφη.

— Φίλε μου, τοῦ εἶπε ὁ Καλίφης ἀφοῦ τὸν ἄκουσε, ὁ κουρέας κατὰ τύπους ἔχει δίκιο, παρ' ὅλο πὸν πραγματικὰ τὸ δίκιο εἶναι μὲ τὸ μέρος σου. 'Ηρθε σὲ συμφωνία μὲ τὸν 'Αλφ, πρέπει λοιπὸν κανεὶς νὰ κρατῇ τὴ συμφωνία του, εἰδμενὴ δὲν θὰ ὑπῆρχε πιά ἐμπιστοσύνη ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους. Θέλοντας καὶ μὴ, τώρα εἶσαι ἀναγκασμένος νὰ φήγῃς τὸ σαμάρι σου στὸν μπαρμπέρη. 'Αλλὰ ἔλα κοντά μου νὰ σοῦ πῶ κάτι.

Ὁ ξυλὰς πλησίασε, ὁ Καλίφης τοῦ ψιθύρισε μερικὰ λόγια στὸ αὐτί καὶ σὲ λίγη ὥρα ὁ χωριάτης ἔφυγε.

'Υστερα ἀπὸ λίγες μέρες, ὁ 'Αλφ εἶδε μὲ μεγάλη του ἐκπλήξη τὸν ξυλὰ νὰ μπαίνει μέσα στὸ κουρεῖο του, σὰ νὰ μὴν εἶχε συμβῇ ποτὲ τίποτα μεταξὺ τους.

— 'Εγὼ κι' ὁ σύντροφός μου, εἶπε ὁ ξυλὰς στὸν 'Αλφ, θὰ ἠθέλαμε νὰ μᾶς ξυρίσης, ἀλλὰ πρῶτα θέλουμε νὰ μᾶς πῆς πόσα ζητᾶς γιὰ πληρωμὴ.

Ὁ κουρέας ὥρισε μιὰ τιμὴ κι' ὁ ξυλὰς τὴν δέχθηκε εὐθὺς χωρὶς συζήτηση. Κάθησε λοιπὸν καὶ τοῦκοψε ὁ μπαρμπέρης τὰ μαλλιά του καὶ τὰ γένειά του, καὶ ὕστερα ἐτοιμάστηκε νὰ φύγῃ.

— Καὶ ποῦ εἶναι ὁ σύντροφός σου; τὸν ρώτησε ὁ 'Αλφ.

— Στέκεται ἀπέξω καὶ μὲ περιμένει, εἶπε ὁ ξυλὰς, πᾶω εὐθὺς νὰ τὸν φέρω.

Βγήκε ἀπὸ τὸ μαγαζί καὶ σὲ λίγο μπήκε πάλι μέσα, σέρνοντας ἀπὸ πίσω του τὸ γαϊδάρό του.

— Νά τος ὁ σύντροφός μου, εἶπε, ξυρίσέ τον.

Ὁ κουρέας ἔγεινε ἔξω φρενῶν ἀπὸ τὸ θυμὸ του.

— Νὰ τὸν ξυρίσω; εἶπε. Δὲ φθάνει πὺ καταδέχθηκα νὰ σὲ ξυρίσω ἐσένα, καὶ τώρα θέλεις νὰ μὲ ρεζιλεύῃς ὁλό-τελα, γυρεύοντας νὰ σοῦ ξυρίσω καὶ τὸ γαϊδάρό σου. Πάρ' τον γρήγορα, εἰδμενὴ ἔχεις νὰ κακοπεράσης μαζί μου.

— Πῶς; φώναξε ὁ ξυλὰς. Τί εἶναι τοῦτα ποῦ μοῦ λές; Θέλεις νὰ μὲ διώξῃς ἀπὸ τὸ μαγαζί σου χωρὶς νὰ ἐκτελέσῃς τὴ συμφωνία μας;

'Αφάνταστη ἦταν ἡ λύσσα τοῦ μπαρμπέρη σὰν ἄκουσε τὰ ἴδια του τὰ λόγια νὰ γυρίζουν τώρα ἐναντίον του. 'Αγρίεψε σὲ τέτοιο σημεῖο, ὥστε ὁ ξυλὰς

φοβήθηκε γιὰ τὴ ζωὴ του κι' ἔφυγε ἀπὸ τὸ μαγαζί. Ξεκίνησε καὶ πῆγε ἴσια στὸν Καλίφη καὶ τοῦ εἶπε πῶς ἦρθαν τὰ πράγματα.

— Φέρτε μου στὴ στιγμή ἐδῶ μπροστά μου τὸν 'Αλφ μαζί μὲ τὰ ξυράφια του, πρόσταξε ἔναν ἀπὸ τοὺς αὐλικούς του!

'Εκεῖνος ἔφυγε στὴ στιγμή καὶ σὲ λίγο ἦρθε μαζί μὲ τὸν κουρέα, ποῦ ἔτρεμε ὅλος κι' οὔτε συλλογιζόταν τώρα πιά νὰ κάνῃ τὸν σπουδαῖο.

— Γιατί ἀρνεῖσαι νὰ ξυρίσης τὸν σύν-τροφο αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου; ρώτησε ὁ Καλίφης. 'Ετσι δὲν εἴχατε συμφωνήσει; Ὁ 'Αλφ προσκύνῃσε ὡς τὴ γῆ κι' ὕστερα ἀπάντησε:

— Εἶναι ἀλήθεια, σοφώτατε καὶ ἰσχυ-

«Ὁ κουρέας ἄρπαξε τὸ σαμάρι»
(Σελ. 157, στ. γ')

ρότατε Καλίφη, πῶς αὐτὴ ἦταν ἡ συμφωνία μας. Μὰ ποῦ ἀκούστηκε ποτὲ νὰ ὀνομαζῇ ἓνας ἀνθρώπος τὸ γαϊδάρό του «σύντροφος»;

— Αὐτὸ δὲν μπορῶ νὰ τὸ ξέρω, εἶπε ὁ Καλίφης, καὶ ἄλλωστε δὲν ἔχω ὑποχρέωση νὰ σοῦ λύσω αὐτὴ τὴν ἀπορία. 'Εγὼ θὰ σὲ ρωτᾶω καὶ σὺ εἶσαι ὑποχρεωμένος νὰ μοῦ ἀπαντᾷς. Πές μου λοιπὸν, ἀκούστηκε ποτέ, ὅταν πούλαγες κανεὶς ἓνα φόρτωμα ξύλα, νὰ εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ δώσῃ μαζί καὶ τὸ σαμάρι τοῦ γαϊδουριτοῦ;

Ὁ κουρέας κατατράχηκε κι' ἐτοιμάστηκε νὰ ἀπαντήσῃ, μὰ ὁ Καλίφης δὲν τοῦ ἔδωσε καιρὸ.

— Ὅχι, ὅχι, εἶπε, πρῶτα ἦταν ἡ σειρά τοῦ ξυλὰ νὰ τὴν πᾶθῃ. Τώρα τὴν ἔπαθες καὶ σὺ μὲ τὴ σειρά σου. 'Ελα λοιπὸν, ξύρισε τὸ γαϊδάρο ὅπως εἴχατε

συμφωνήσει καὶ μὴ χάσομερᾶς περισσότερο.

Θέλοντας καὶ μὴ, ὁ 'Αλφ ἀνγκάστηκε νὰ ἀνασκουμπωθῇ καὶ νὰ ἐτοιμάσῃ μιὰ ὀλόκληρη σκάφη μὲ παχειὰ σαπούνια γιὰ νὰ σαπούνισῃ τὸν γαϊδάρο ἀπὸ τὴ κορυφὴ ὡς τὰ πόδια. Γι' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα χρειάστηκε κάμποση ὥρα βέβαια, καὶ σ' αὐτὸ τὸ διάστημα τὸ νέο διαδόθηκε σ' ὀλόκληρη τὴν Βαγδάτη. Πολλοὶ ἦταν ἐνθουσιασμένοι ποῦ θάβλεπαν νὰ ρεζιλεύεται μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ὁ ἀνυπόφορος 'Αλφ, κι' ἓνα πλῆθος ἀνθρώπων μαζεύτηκε στὸ παλάτι γιὰ ν' ἀπολαύσῃ τὸ θέαμα.

Ἀκόμη κι' οἱ καλύτεροὶ πελάτες τοῦ δυστυχισμένου κουρέα δὲν μπόρεσαν νὰ κρατήσουν τὰ γέλια τους, βλέποντάς τον νὰ σαπουνίζει καὶ νὰ ξυρίζει τὸ γαϊδάρο τοῦ ξυλὰ.

Μόλις τελείωσε τὸ ξύρισμα, ὁ Καλίφης ἔδωξε τὸν 'Αλφ, ἀφοῦ πρῶτα τὸν ἔβαλε γιὰ καλὰ γιὰ τὴν ἀλαζονεία καὶ τὴ φιλοχρηματία του. Ὅσο γιὰ τὸν ξυλὰ, αὐτὸς ἐδέχθηκε γιὰ δῶρο ἀπ' τὸν Καλίφη ἓνα πούγγι μὲ ἀργυρὰ νομίσματα, καὶ γύρισε στὸ χωριὸ του εὐλογώντας τὸ ὄνομα τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν πιστῶν, ποῦ φάνηκε τόσο δίκαιος ὅσο καὶ σοφός.

(Μετάφραση)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΦΑΡΑΔΕΣ

Α'.

Βογγάει ἀκόμη ἡ θάλασσα ἀφρισμένη, βράζει στὰ βράχια σπώντας τοῦ γιγαλοῦ· μὰ ὁ καπετάνιος πιά δὲν περιμένει· καλὰ εἶναι τὰ σημάδια τοῦ θανάτου.

— Κέρνα μας ρούμι! — Καπετάνιο, γειά σου! — Πάμε! νὰ ὁ μοῦτσος, φέρονε τὴ φωμιά. Μάγερα! μὴν ξεχνᾷς τὸ σύνεργό σου τὴ θέλω ἀπόψε νάναι ἡ κακαβιά!

Εὐπολιῶνται ὅλοι, μπαίνουνε στὸ κῆμα, μὲ σάλτο, χόπ! τὴν πλώρη καβαλᾷν.

— Τὸν κάβο ἐσύ! Τὸ σίδερο ἐσύ! Πρῶτα τὰ δυὸ πανιὸ στὸ πέλαο θὰ μᾶς πᾶν'...

Ἡ ψαροπούλα ὀρμαίει σὰν περιστέρι, περνάει τὸ μῶλο, κυλάει στὰ ντόνια... Νά το, ψηλὰ ἔλαψε τὸ πρῶτο ἀστέρι, κι' ἀκόμη ἡ δύση κρατεῖ κοκκινιά...

Β'.

Ὅλο τραγοῦδι καὶ χαρά, γυρνᾷμε τοῦτῃ τὴ φορὰ! Ἡ βάρκα τέτοιο θησαυρὸ, ἔχει νὰ ἰδῇ πολὺν καιρὸ!

Στάζει αἶμα τὸ μπαρμπουνί, λές, καὶ πῆδους τὰ σκορπίδια, δές! Τάλλα τὰ δόλια σοβαρά· δὲν τὸχουν πάθει ἄλλη φορὰ!

Στὴ σκάλα τὸ φανάρι, νά, κέκεῖνο μᾶς χαμογελά!

Ἴσα, παιδιά, ἴσα, ἄλλη μιὰ! Τώρα εἰν' κι' ἂν εἰν' χρυσὴ δουλειά!

Κόσμο γιὰ δές, ποῦ καρτερεῖ καὶ χαιρετάει καὶ τραγουδεῖ! Ὡς κι' ὁ γιγλὸς στοίχισσε, λές, κι' ἀχολογᾷ ἐσαγιαλές!...

Η. ΓΕΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟΧΩΡΙΣΜΟΙ

Οἱ πρῶτες ἀνκνήσεις ἀποχωρισμοῦ βρίσκονται στὰ παιδικὰ μου χρόνια. Θυμοῦμαι πῶς ἦμουν εὐχαριστημένος ἀπ' τὴς ἄλλες ἀσχολίες καὶ δὲν εἶχα ποτὲ τὴ φιλοδοξία τῶν ταξιδιωτῶν. Μοῦ ἔλειπαν, βέβαια, καὶ τὰ μέσα γιὰ νὰ τὰ πραγματοποιήσω, ἀλλὰ καὶ στὰ πανηγύρια τῶν γειτονικῶν χωριῶν ὅπου πήγαινα μαζί μὲ τὸν πατέρα μου, ἀκόμα καὶ κοντά του, ἀχώριστός του, βρισκόμουν σὲ ἀνησυχία. Δὲν ἐνοιῶθα τὸν ἑαυτό μου ἥσυχο παρὰ στὰ γνώριμα μέρη καὶ δὲν εἶχα τὸ θάρρος νὰ θυσιάσω τὴν ἡσυχία μου γιὰ νέες ἀδέβαιχες χαρές. Ἦμουν καλὰ στὸ σπῆτι μου, ἀνάμεσα στοὺς δικούς μου, καὶ δὲν ἔδινα ἐμπιστοσύνη πέρα ἀπ' τὸν ὀρίζοντα, κατὰ τὸ σούρουπο, καταχνιασμένοι κι' αἰνιγματικοί. Τοὺς κοίταζα μ' ἀδιαφορία, σὰν κάτι ποῦ δὲ μ' ἐνοιαζε, καὶ δὲ φανταζόμουν πῶς πολὺ γρήγορα θὰρχόμουν σὲ γνωριμία μ' αὐτὸ τὸ μακρινὸ ἄγνωστο, ποῦ μὲ φόβιζε ὡστόσο ἀπὸ τότε.

Ἡ πρώτη ἐννοια τῆς ἀδικίας, τοῦ κό-σμου γεννήθηκε μέσ' στὸ μυαλό μου τὸ μικρό, ὅταν ἀναγκάστηκα γιὰ πρώτη φορὰ νὰ ξετιντευθῶ. Θάμουν δεκατριῶν χρονῶν ἢ λιγώτερο, κι' ἔπρεπε νὰ πᾶω ἄλλοῦ, γιὰ τὸ σχολεῖο τὸ μεγαλύτερο ποῦ ἐπιθυμοῦσα. Ἦμουν ἓνα μισοἀρρωστο παιδάκι, ποῦ μὲ τὴ βία μὲ συγκρατοῦσαν στὴ ζωὴ τὰ χάρδια τῆς οἰκογενείας μου, κι' ὡστόσο δὲ μὲ χωροῦσε νὰ μείνω ἐκεῖ. Τώρα ποῦ τὸ συλλογίζομαι, μοῦ φαίνεται παράξενο καὶ καταλαβαίνω πῶς ὁ πόθος μου αὐτὸς ἦταν πολὺ μεγάλος, γιὰ νὰ πάρω μιὰ τέτοια ἐπίμονη ἀπόφαση. Τέλος πάντων συμφωνήσαμε νὰ φύγω κι' ἔφτασε ὁ καιρὸς τοῦ ξεκινήματος.

Ὅταν μὲ ξύπνησαν τὰ χαράματα, μόλις ἄρχιζε ἀπ' ἔξω νὰ φέγγῃ, ἀπόρησα ποῦ τοὺς βρήκα ὅλους ξυπνητοὺς ἐκτὸς ἀπ' τὸ μικρότερο ἀδελφό. Τὸ ξύπνημά τους μὲ ἔαφνισε δυσάρεστα καὶ μ' ἔκαμε νὰ φαντασθῶ πῶς ἡ θέση μου ἦταν χειρότερη, πολὺ χειρότερη, ἀπ' ὅσο νόμιζα. Κάτι κακὸ βέβαια θὰ πάθαινα γιὰ νάναι ὅλοι σηκωμένοι ἀπὸ τέτοια ὥρα καὶ νὰ μὲ κοιτάζουν μὲ τὸση φροντίδα. Αὐτὸ δὲ γινόταν παρὰ ὅταν ἀρρώσταινα πολὺ κι' ἦταν ἀνάγκη νὰ μὲ πᾶνε κάπου γιὰ γιαιτρεία. Ἐσφιξα ὅμως τὴν καρδιά μου καὶ θέλησα νὰ μὴ μάθουνε τὴν ταραχὴ μου. Μποροῦσε νὰ μοῦ συμβῇ κι' ἐμένα ὅ,τι καὶ στὸ παπαδόπουλο ἐκεῖνο, ποῦ τῶς φέρει ὁ πατέρας του κοντὰ στὸν δικό μου γιὰ νὰ μάθουνε τὴν ταραχὴ μου. Μποροῦσε νὰ μὲ κλάματα τὰ πολλά, τὸ πῆρε πίσω γιὰ νὰ παρηγορηθῇ.

Οἱ ἄλλοι μ' ἀποχαιρέτησαν μὲ χειραψία, ἀκόμα καὶ ἡ μάνα μου ποῦ δὲν τόλμησε νὰ φτάσῃ παρὰ πέρα, ἐμποδισμένη ἀπὸ τ' αὐστηρὸ βλέμμα τοῦ πατέρα ποῦ ἀδημονοῦσε γιὰ νὰ φύγοιμε μαζί. Ἡ γιαιγιά ὅμως, ἡ γιαιγιά ποῦ μ' ἀγαποῦσε περισσότερο ἀπ' τοὺς γιούς της, γιαιτὶ ἦμουν ὁ πρῶτος τοῦ πρώτου της γιοῦ, αὐτὴ δὲ στάθηκε ὡς ἐκεῖ. Μοῦ πῆρε τὸ κεφάλι καὶ μὲ φίλησε στὰ μάτια, κάτω ἀπὸ τὰ δικά της ποῦ τὰ εἶδα δακρυσμένα. Μὰ κι' ἡ δική μου ἡ φωνὴ ἔτρεπε σὰν τῆς ἀπάντησα, ποῦ μοῦδινε τὴν εὐχὴ της. Χωρὶς νὰ κοιτάξω πίσω, δρασκέλισα τὴν πόρτα καὶ πήρα τὸ μακρὸ, τὸ μακρινὸ δρόμο, σὰν ἔνας μικρὸς κατάδικος χωρὶς φταιξιμο καὶ χωρὶς διαμαρτυρία.

Τὸ πῶς πέρασα στὸ ξένο χωριὸ καὶ στὸ ξένο σπῆτι, μὴ βλέποντας τοὺς δικούς μου παρὰ τὴς μεγάλης γιορτάδες, αὐτὸ τὸ ξέρουν μόνον ὅσοι τοὺς ἔτυχε ἡ ἴδια μοῖρα μὲ μένα. Θυμᾶμαι ὅμως ἀκόμα τὴν ὀξεία, τὴ διαπεραστικὴ αἰσθησιμὴ ποῦ μὲ τρυποῦσε ὅσες φορὲς ἀργότερα, ὕστερ' ἀπὸ τὴς μέρες τῶν διακοπῶν, μὲ ξυπνοῦσαν τὰ χαράματα γιὰ νὰ μὲ ξεκινήσουν. «'Αχ, Θεέ μου!» ἔλεγα μέσα μου καὶ δὲν ἤξερα τί νὰ

σκεφθῶ παρακάτω, πιασμένος στὸ λαιμὸ ἀπὸ τὴ θλίψη, σὰν ὅταν εἴμαστε πολὺ στενοχωρημένοι καὶ δὲ μᾶς κατεδαίνει κάτω τὸ φαί. Ὅλη τὴ μέρα συλλογιζόμουν τὸ σπῆτι ποῦχα ἀφήσει, καὶ τὴς ἀκόλουθες μέρες δὲν μπορούσα ν' ἀφωσιωθῶ ἐξ ὀλοκλήρου στὰ μαθήματά μου.

Τώρα ἔχω μεγαλώσει πιά. Καὶ δὲν μοῦ κάνουν ὅπως πρὶν ἐντύπωση αὐτὰ τὰ πράγματα. Ἐχῶ καιρὸ ποῦ λείπω ἀπ' τοὺς δικούς μου καὶ σκοπεῖω νὰ πᾶω τώρα κοντά. Μπορεῖ νὰ τοὺς ἰδῶ χωρὶς λαχτάρα, μπορεῖ νὰ τοὺς ἀφήσω χωρὶς πόνο. Ἴσως νὰ μὴν ἔχουν τόσο ἀνάγκη ἀπ' τὴν ἀγάπη μου καὶ νὰ μὴν ἔχω μὴτ' ἐγὼ ἀπ' τὴ δική τους. Ὅμως ὑπάρχει ἀκόμα στὴ ζωὴ ἡ γιαιγιά, κι' αὐτὴν δὲ γίνεται ἀλλοιότικη τώρα στὰ γεράματα ἡ καρδιά: εἶναι πλημμυρισμένη ἀπ' τὴν ἀγάπη μου, καὶ πῶς θ' ἀντισταθῇ στὴ δύναμή της; Ὅα μ' ἔχῃ κοντά της, μπροστὰ στὰ μάτια της, πλάι στὴν ἀνάσα της, τόσες μέρες, καὶ πῶς θὰ τῆς κρυφτῶ; Ὅα μὲ φιλήσῃ καθὼς πάντα, ἐνὼ θὰ φεύγω, καὶ πῶς θὰ κρατηθῶ νὰ μὴ φωνάξω, ποῦ θὰ ξέρω πῶς θάναί ἡ τελευταία ἴσως φορὰ;

Γ. ΚΟΤΣ.

ΟΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΕΝΟΣ ΓΑΤΟΥ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΙΔ'.

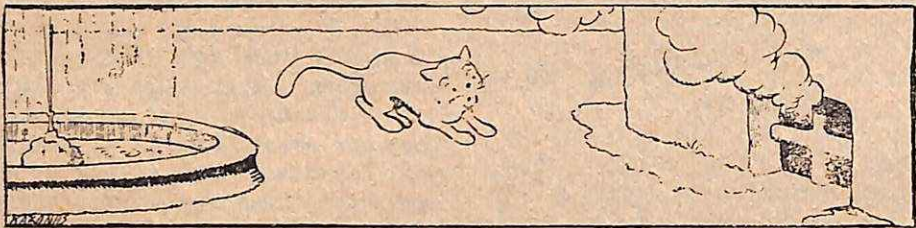
'Αλλὰ καὶ ἡ κυρία μου μὲ παραχαϊδεύει. Συχνὰ μ' ἔπαιρνε στὴν ἀγκαλιά της καὶ μοῦλεγε: «Χιόννη μου, Χιονάκη μου! κάτσε δῶ, κοιμήσου στὴν ποδιά μου». Κατευχαριστημένος, ἐγὼ ἄρχιζα νὰ γουργουρίζω. Κι' αὐτὸ ἐνθουσίαζε τὴν καλή μου κυρία, ποῦ φώναζε: «'Ακου τον, καλὲ! κελαῖδεῖ σὰν πουλάκι! Πῶς τοῦ ἀρέσει νὰ κάθεται ἀπάνω μου!... Κοιμήσου, Χιονάκη μου, κοιμήσου!». Σιγά-σιγά μ' ἔπαιρνε ὁ ὕπνος

καί, πολλὰς φορὲς, ἡ κυρία Βιργινία, γιὰ νὰ μὴ μοῦ χαλάσῃ τὴν ἡσυχία, καθόταν ἀκόμα στὴν πολυθρόνα της ἐνῶ τὴ φώναζαν κι' ἔπρεπε νὰ σηκωθῇ. Τὴν ἀκούγα μέσ' στὸν ὕπνο μου νὰ τοὺς ἀπαντᾷ σιγά: «Δὲν μπορῶ τώρα' ὁ Χιόννης κοιμάται στὴν ποδιά μου!».

Αὐτὸ μοῦ θύμιζε μιὰν ἱστορίαν, ποῦ μοῦ τὴ διηγήθηκε, σὰν ἦμουν μικρός, ἡ καϊμένη ἡ μητέρα μου, ποῦ ἦταν πολὺξεση γάτα. Ὁ Μωάμεθ, ὁ προφήτης τῶν Τούρκων, εἶχε κι' αὐτὸς ἓνα γάτο ἀγαπημένο. Μιὰ μέρα, καθὼς ἦταν ἔαπλωμένος, ὁ γάτος πῆγε κοντά του κι' ἀποκοιμήθηκε στὴν ἀκρὴ τοῦ μανδύα του. Σὲ λίγο φώναξε ὁ ἱμάμης γιὰ προσευχή. Ὁ Μωάμεθ ἔπρεπε νὰ σηκωθῇ. 'Αλλὰ γιὰ νὰ μὴν ξυπνήσῃ τὸ γάτο του, νὰ μὴν τοῦ χαλάσῃ τὴν ἡσυχία, ἔβγαλ'

ένα ψαλλίδι και σιγά-σιγά έκοψε την άκρη του μανδύα. "Έτσι ο γάτος έμεινε να εξακολουθήσει τον ύπνο του όσο ήθελε, κι' ο Μωάμεθ με κοιμένο μανδύα σηκώθηκε να προσευχηθή.

"Ωστόσο προσπαθούσα νάνταποδόσω την αγάπη των καλών μου κυριών και να τους δείχνω με κάθε τρόπο την ευγνωμοσύνη μου. Σας διηγήθηκα πώς, γι' αγάπη του κυρίου μου, έγινα και ψαράς. Μια μέρα, για να γλυτώσω το σπίτι όπου τόσο μάγαπούσαν, αναγκάστηκα να γίνω και πυροσβέστης!

Τριγύριζα στο περιβόλι, όταν είδα άξαφνα καπνό, που έβγαине από ένα φεγγίτη του υπόγειου. «Μπρέ! είπ' άμέσως με το νου μου' όπου είναι καπνός, είναι και φωτιά. Παιός ξέρει! κάποιος θα πέταξε και μέσα κανέν' αποσίγαρο ή κανένα σπύρο άναμμένο, και θάπιασαν τίποτα πανιά, χαρτιά ή ξύλα!» Κι' ετοιμάστηκα να νιαουρίσω δυνατά, να φωνάξω-βοήθεια.

"Αλλά μου ήρθε μια ιδέα ακόμα καλύτερη. Στο περιβόλι, κι' άκριβώς αντίκρυ από τον φεγγίτη του υπόγειου που κάπνιζε, ήταν ένα μικρό συντριβάνι. «Νά, είπα μέσα μου, με το νερό αυτό που ανεβαίνει ψηλά κι' ύστερα πέφτει στη δεξαμενή με τὰ χρυσόψαρα, έγω θά σβύσω τη φωτιά πριν την πάρη είδηση κανένας!»

Με τί τρόπο όμως θάκανα το νερό του συντριβανιού να πέση πάνω στη φωτιά και να τη σβύση; Αυτό θα σάς το διηγηθώ μεθαύριο.

(Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

"Ένας μικρός μου φίλος (τι έξυπνο και τι συμπαθητικό παιδί!), μου κάνει συντροφιά έν' απόγεμα και μου διηγείται:

«Κάτι τέτοιες μεταβολές έρχονται, ξέρετε, στο σπίτι μας σαν φυσικά φαινόμενα, που κανείς δε σκέπτεται πώς είναι δυνατό να τὰ ματαιώσει ή να τὰ ξεφύγη. Τὰ υπομένουμε όλοι, όπως οι χωρικοί την βροχή πάνω στις σταφίδες τους ή την παγωνιά που καίει τὰ βλαστάρια.

Λόγου χάρη, μια μέρα κυκλοφορεί στο σπίτι ένα σύνθημα: «Η κόμαρα των παιδιών να μεταφερθή στο κάτω».

Ξέρετε τί θα πη αυτό; Νά ξεκουσά-λίσουμε τὰ κρεβάτια μας, τὰ μικρά μας γραφεία, τις βιβλιοθήκες μας, τις αποσκευές μας, και ν' αλλάξουμε κατοικία, σχεδόν ν' αλλάξουμε πατρίδα, να μεταναστεύσουμε, καλέ, σαν τούς ανταλλαξιμούς. Τί να γίνει; Ποιος μπορεί να σκεπάσει τον ούρανό με αδιάβροχη τέντα, για να μη βρέχη; Έτσι κανείς δεν μπορεί να μην εκτελέσει μια διαταγή που πρέπει να εκτελεσθή. Σας λέω, σαν τὰ φυσικά φαινόμενα.

Πιάνουμε λοιπόν και ξεκοβαλούμε. Βιβλία, παιχνίδια, καθράκια, όλο το μικρό μας βίος, ο καθένας φροντίζει για την τακτική του μετακόμηση. "Αχ, ξεσπίτωμα που μας κάνουν ο μπαμπάς κι' ή μαμμά, γιατί έτσι το θέλουν! Η Μα-

ρίκα, που πάντα αυτή είναι ξαστερό-γλωσση, δε βάσταξε να μην πη της μαμμάς:

— "Αχ, μαμμά, τί σου ήλθε τώρα να μάς κάνεις πρόσφυγες!

Κι' ο μικρός Μίμης φορτώνει τὰ μικροπράγματά του στο καρροτσίνο του και δηλώνει ότι αυτός θα κάμη τη μετακόμηση με άμάξι. Τό πράγμα είναι θεαματικό και σταματούμε για να το παρακολουθήσουμε. "Ε, δε βαστά και πολύ. Όταν φτάνει στο κεφαλόσκαλο, πέρνει στα χέρια και άμάξι και πράγματα και κατεβαίνει σκεπτικός τη σκάλα.

Σας πολυλογώ, αλλά θέλω να σας παραστήσω πώς μάς έρχονται έμάς τὰ ξαφνικά στο σπίτι, και πώς τὰ υπομένουμε όλα. Έτσι μάς ήρθε και τ' άλλο. Είπαν ξαφνικά ότι ή Μαρίκα θάφυγε για τη Γερμανία, να μπη έσωτερική σ' ένα σχολείο δυο χρόνια, κι' ύστερα να γυρίσει.

Πώς; τ' είν' αυτό πάλι; Ταραχή κι' άναστάτωση σ' έμάς, πνιγμένες διαμαρτυρίες. Θάλεγε κανείς πώς ετοιμάζεται συνωμωτικά κάποια επανάσταση. Μά τί θα πη αυτό, να μάς πέρνουν την άδελφούλα μας, έτσι χωρίς λόγο (σχολείο, άκοιός, στη Γερμανία!) και να τη στέλνουν μακριά, μικρή-μικρή και μοναχή! "Ορισμένως, αυτή τη φορά, οι μεγάλοι δεν ξέρουν τί κάνουν.

Κι' ή Μαρίκα να κλαίη, να κλαίη, γιατί δεν ήθελε με κανέναν τρόπο να φύγη μακριά μας. Έμεις να τη φιλού-

με, να την παρηγορούμε, να ελπίζουμε σε κάποια μεταστροφή, — κι' ο μπαμπάς να πηγαίνει στο πρακτορείο να βγάλη τὰ εισιτήρια!

Και τί δε ρίχνει ο ουρανός, που λένε κι' ή γης δεν τὸ βαστάει, έ: "Ένα ώρα-το δειλινό κατεβήκαμε όλοι στον Πειραιά και συνοδεύσαμε την άδελφούλα, που ξενιτευόταν, ως τὸ μεγάλο Λόυδ. Δάκρυα, ένθύμια (κράτησε κι' αυτό να με θυμάσαι, αυτό θα τὸχω πάντα μαζί μου και τὰ τέτοια, ξέρετε) κι' υποσχέσεις, χίλιες άποσχέσεις: Θά σάς γράφω κάθε μέρα, κι' έμεις θα σου γράφουμε κάθε μέρα, θα σάς λέω ότι κάνω, όλα! Κι' έμεις όλα! Θά σου στέλνουμε βιβλία, θα σάς στέλνω πράγματα από τη Γερμανία.

"Αγαπημένο μαντηλάκι που σαλεύει στη γέφυρα, ως που χάθηκε πια τὸ βαπόρι στο βάθος του ορίζοντα!

Κι' από τὸ ίδιο βράδυ, μόλις γυρίσαμε, στρωθήκαμε έτσι στα τραπέζια μας και γράφαμε γράμματα στην άδελφούλα μας. «Αγαπημένη μου άδελφούλα, από την ώρα που βγήκε τὸ βαπόρι απ' τὸ λιμάνι, όλοι είμαστε λυπημένοι και σε συλλογιζόμαστε...» Και γράφαμε όλοι με τὰ μούτρα (τέσσερα άδελφια είμαστε, ξέρετε), γράφαμε άστειά, γράφαμε λυπητερά, γράφαμε φλυαρίες, άτελείωτες. Μά άνεμος ήταν κι' αυτός και πέρασε. Σε δυο-τρεις μέρες παρατήσαμε τις πέννες και κοιτάξαμε τις δουλειές μας. Κι' ή εικόνα της άδελφής μας άπομακρυνόταν σιγά-σιγά από την άτμοσφαίρα της ζωής μας, όπως είχε άπομακρυνθεί στον ορίζοντα και τὸ μεγάλο Λόυδ που μάς την πήρε.

"Ηλθε όμως τὸ πρώτο της γράμμα και τ' άλλαξε όλα. Έγραφε σ' όλους μαζί, κι' ύστερα σε καθέναν χωριστά, ύστερα πάλι σ' όλους μαζί, κι' ύστερα ξανάρχιζε τὰ ιδιαίτερα στον καθένα. Τὸ κύριο γράμμα τὸ ακολουθούσαν δυο γραμματάκια ακόμα πιδ λιγνά — «κωδικοί», έλεγε γελώντας ο μπαμπάς. Στο ένα έγραφε, (τι βιαστικά γράμματα Θεέ μου! φαίνεται κάποιος ταχυδρόμος θά περίμενε) να της στείλουμε γρήγορα τὸ κουτί με τὰ μαντηλάκια, που της είχα χαρίσει έγω (ξέχασε στο σπίτι τὸ ένθύμιό μου, σκεφθήτε!) και στο άλλο παρακαλούσε τὸ μεγάλο άδελφό να περάσει απ' τὰ γραφεία της «Διαπλάσεως» να πη να της στέλνουν τὸ φύλλο στη Γερμανία, στη διεύθυνση τάδε.

"Όστερ' απ' αυτό, καινούργιος άνεμος έπιστολογραφίας φυσήξε στο σπίτι. Στρωθήκαμε όλοι και γράφαμε πάλι, γράφαμε με τὰ μούτρα. Κι' αυτό γινόταν κάθε φορά που έρχόταν γράμμα με γερμανικό γραμματόσημο. Και τέτοια γράμματα έρχόνταν συχνά, συχνότατα. Νά, μ' όλα τὰ πράγματα αλλάζουν σιγά-σιγά, και σε λίγο τὰ γράμματα ά-

ΔΑΥΙΔ ΚΟΠΠΕΡΦΗΛΔ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ υπό CH. DICKENS

— Συνέχεια από τὸ προηγούμενο —
— Ού, μεγάλωσε πολύ! έπιβεβαίωσε κι' ο κ. Πέγκοτ.

— Ξέρετε τί κάνει ή μαμμά, κύριε Πέγκοτ; Και πώς είναι ή καλή μου, ή αγαπημένη μου Πέγκοτ;

— Θα... μάσια! άπάντησε ο κ. Πέγκοτ.

— Κι' ή μικρή Αιμιλία, κι' ή κυρά-Κούμιτς;

— Θα... μάσια! είπε πάλι ο κ. Πέγκοτ.

"Ακολούθησε μικρή σιωπή. "Ο κ. Δαυιήλ Πέγκοτ έδγαλε από τις τσέπες του έναν πελώριο άσταχό κι' ένα σακκούλι με γαρίδες, και τὰ έβαλε όλα στα χέρια του Χάμ.

— Πήραμε τὸ θάρρος, είπε ο κ. Πέγκοτ, γιατί ξέρουμε ότι σάς έρεσαν πολύ όταν είσατε μαζί μας. Τάβρασε ή κυρά-Κούμιτς, τὴ θυμάστε την κυρά-Κούμιτς...

Τους ευχαρίστησα μ' όλη μου την καρδιά. "Ο κ. Πέγκοτ τότε μου είπε:

— "Ηρθαμε, ξέρετε, με καλὸ άέρα, πάνω σε μια σχεδιά. Η άδελφή μου μου είχε δώσει τη διεύθυνση και μούχε πει νάρθω να ιδω τον κ. Δάβυ και να τὸ φέρω τὰ προσκυνήματά της. Όταν γυρίσουμε, ή μικρή Αιμιλία θα γράψη στη Πέγκοτ ότι είστε καλά κι' έτσι όλοι θα είναι ευχαριστημένοι.

Κι' έτριψε τὰ χέρια του, γελώντας με τὸ συμπέρασμά του, ότι «όλοι θα είναι ευχαριστημένοι».

— Κι' ή μικρή Αιμιλία τί γίνεται;

— Ού, μεγαλώνει κι' αυτή. Δεν είν' έτσι, Χάμ;

— Νάι, μεγαλώνει.

— Κι' όμορφαίνει και γίνεται και σοφή.

— Σοφή! έπεσεβαίωσε κι' ο Χάμ.

— Και γράφει μια χαρά. Κάτι μαύρα γράμματα, που τὰ διαβάσεις από μια ώρα δρόμο!

Με τί ένθουσιασμό που μιλούσε ο καλὸς θαλασσινὸς για την αγαπημένη του ανεψιή. Κι' ο Χάμ συμμερίζονταν κι' αυτός τὸν ένθουσιασμό και φαντάζομαι πώς θα μὸ μιλούσαν πολλήν ώρα άκόμη για τὸ καμάρι του σπιτιού τους, αν δεν έχαναν τὸ θάρρος τους με τὸν ξαφνικὸν έρχομό του Στίρφορντ, που μπήκε μονομάς μέσα.

— "Α, έδώ είσαι, Κόππερφηλδ, μου είπε. Δεν τ'έξερα.

Και πήγε να βγει πάλι, σιγοσφυρίζοντας.

Έγώ ήθελα ίσως να έπιδείξω στους θαλασσινοὺς ένα φίλο τόσο σπουδαίο, όσο ο Στίρφορντ.

— Στίρφορντ, τὸ φώναξα, μὴ φεύ-

γεις, σε παρακαλώ. Είναι δυο θαλασσινοί από τὸ Γιάρμουθ, που είναι φίλοι μου κι' ήρθαν να με ιδουν.

— "Α έκαμε ο Στίρφορντ, γυρίζοντας πίσω με την πρόχειρη ευγένεια που τὸν χαρακτήριζε. Χαίρομαι πολύ που σάς βλέπω. Τί γίνεσθε;

"Ηταν τόση ή χάρη, στους τρόπους του, ώστε έβλεπε κανείς άμέσως ότι είχε κατακτήσει τὸς δυο αγαθοὺς ανθρώπους κι' ήταν έτοιμοι να τὸ άνοίξουν την καρδιά τους.

— Όταν γράψετε στην Πέγκοτ, είπα εγώ, να της πητε ότι ο κ. Στίρφορντ στάθηκε πολύ καλὸς για μένα και χωρίς αὐτὸν δεν ξέρω κι' έγώ τι θα γινόμεν.

— "Αφησέ τα τὸρ' αὐτά! είπε ο Στίρφορντ γελώντας.

— Κι' αν έρθω ποτὲ πάλι στο Γιάρμουθ, εξακολουθήσα, θα τὸν πάρω μαζί μου. Νά ιδής, Στίρφορντ, τὸ πιδ περιεργό σπίτι τὸ κόσμου. Είναι καμωμένο απ' ένα καράδι.

"Ο Στίρφορντ έδειξε μεγάλη έπιθυμία να ιδῇ τὸ πρωτότυπο αὐτὸ σπίτι, και άφου συμφωνήσαμε όλοι να πάμε στο Γιάρμουθ με πρώτη ευκαιρία, οι καλοί θαλασσινοί σηκώθηκαν να φύγουν, κι' άποχαιρετιστήκαμε σφίγγοντας εγκάρδια τὰ χέρια.

Πήραμε τὰ «δοτρακόδεσμα», καθώς έλεγε ο Στίρφορντ τὸν άσταχό και τις γαρίδες, και τὰ πήγαμε με πολλή μυστικότητα επάνω στο θάλαμο, όπου κάναμε θαυμάσιο συμπόσιο. "Ο Τράτλ όμως στάθηκε άτυχος και δῶ όπως και παντοῦ.

— Έβαγε πολύ κι' άρρώστησε και βογγούσε όλη τη νύχτα. Κι' άφου τὸν άνάγκασαν να καταπιῇ κάτι μαύρα γιατρικά και κάτι σιχαμερά χάπια, ύστερα τούδωσε και κάμποσες ξυλιές ο κ. Κρίκλ για την άποθεραπεία. Γούδαλε ακόμα και ποινή ν' αντιγράψη κάμποσα κεφάλαια της Καινής Διαθήκης, για να τὸν τιμωρήσει, έπειδὴ δεν ήθελε να μαρτυρήσει τί είχε φάει.

Κανένα άλλο αξιόλογο γεγονός δε θυμώμαι σ' αὐτὸ τὸ χρόνο. Οι βδομάδες κι' οι μήνες κύλησαν μονότονα κι' ἐπὶ τέλους αρχίζει να μάς παρηγορή ή μακρινή προσδοκία τὸν διακοπών. Μετράμε τώρα τὸς μήνες ύστερα τις έβδομάδες κι' ύστερα τις μέρες. Ξέρω πώς θα φύγω να πάω στὴς μητέρας μου. Αὐτὸ θα γίνη την άλλη έβδομάδα, αὐτή την έβδομάδα μεθαύριο, αύριο, σήμερα, άπόψε!

— "Ανεβαίνω λοιπόν στο λεωφορείο και ξεκινώ για τὸ σπίτι.

Σε λίγο θα ιδω τὴ μητέρα μου...

ραίωσαν. Η Μαρίκα κοιτάζει έπιτέλους τὴ δουλειά της, έλεγε ο μπαμπάς, άφησε την άλληλογραφία, στρώθηκε στα μαθήματα, στη μελέτη. Κι' έμεις τὴ φανταζόμαστε, την καυμένη την άδελφούλα μας, σκυμμένη μέρα νύχτα σε βιβλία με άγκαστὰ γοτθικά ψηφία, άνάμεσα σε ξανθὰ ξένα κεφαλάκια, που ήταν σκυμμένα κι' αὐτὰ και διάβαζαν άμίλητα, ένῳ έξω χιονίζε, χιονίζε άδιάκοπα.

Τὰ γράμματα της άδελφής μας έρχόνταν τώρα πια άραιά άραιά, πάνω σε γιορτές, σε γενέθλια, σε διακοπές, κι' ήταν γραμμένα όλα τακτικά τακτικά και μετρημένα, χωρίς βιαστικά συμπληρώματα και χωρίς «κωδικέλλους» τώρα πια. Κι' έμεις πάλι της άπαντούσαμε ήσυχα-ήσυχα, χωρίς βιάση (έ, καλά, τὴς γράφω κι' αύριο, δεν πειράζει!) κι' ένέκινες οι γραμματοκατανύξεις πέρασαν πια. Καθένας κοιτάζε τὴ δουλειά του, τὰ μαθήματά του.

Κι' ήλθε, τέλος, μια άνοιξη, που ο μπαμπάς είπε:

— "Αμα τελειώσουν τὰ μαθήματα, σ' ένα μήνα, οι δυο μεγάλοι θα πάν στη Γερμανία, να φέρουν τὴ Μαρίκα!

Τί; Πῶς; Οι δυο μεγάλοι (ο Μίμης δηλαδή κι' έγώ, τί νομίζετε;) κοιταχτήκαμε χωρίς να πιστεύουμε τέτοιο όνειρο!

— Μόνοι μας; ρώτησε ο Μίμης.

— Μόνοι σας, άμὲ τί; Δεν μπορείτε τάχα; Έσὸ τὸ χρόνου θα πᾶς στρατιώτης.

Έτσι, βλέπετε, γίνονται τὰ «φυσικά φαινόμενα» στο σπίτι τὸ δικό μας. Έρχονται οι θεομηνίες από τὸν ουρανὸ, έρχονται και οι άπίστευτες χαρές. Ταξίδι στη Γερμανία, έτσι χάρισμα κι' άναπάντεχα; τὸ νοιώθετε τί θα πει αὐτό; Αὐτὸ πια ήταν ή μόνη μας σκέψη στο έξῆς, πὼς θα πηγαίναμε, τί θα κάναμε, τί θα βλέπαμε, και τελευταία-τελευταία, πὼς θα βρίσκαμε τὴ Μαρίκα και θα τὴ φέρναμε πίσω, σπουδασμένη, διαδασμένη, σπουδαία Γερμανίδα τέλος πάντων. Τὴ σεβόμαστε από τώρα, τὴ βορεινή σοφή μας, έμεις τὰ φτωχὰ αθηναίικα μαθητούδια.

Φόβος και τρόμος, μὴν αλλάξῃ ο μπαμπάς άπόφαση! "Ο Μίμης κατάντησε νευρασθενικός και μάζευε τὴ σοβαρότητά του για να ρωτᾷ κάπου-κάπου τὸ μπαμπά, τάχα με άδιαφορία.

— Θα πάμε λοιπόν, μπαμπά;

Κι' ο μπαμπάς, (αχ πὼς τὰ καταλαβαίνει όλα τελοσπάντων) μάς κοιτάζε και τὸς δυο (έγώ δε μιλούσα, αλλά ήταν σὰ να κάναμε μαζί τὴν έρώτηση με τὸ Μίμη) κι' άπαντούσε:

— Είπαμε. θα πάτε! Έκτὸς αν...

θα 'δουμε.

Μά ο μπαμπάς δεν ξέρει από μίζερίες κι' άναβολές.

(Τὸ τέλος στο έρχόμενο) Μ. Δ. Σ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'

Διακοπές. Μερικὲς εὐτυχισμένες ἡμέρες.

Ἀφοῦ ἀποκοιμήθηκα καὶ ξύπνησα πολλὰς φορὲς μέσα στὸ λεωφορεῖο (στὸν ὕπνο μου οἱ καμτσικιὲς τοῦ ἀμαξῶ μου φαινόταν πὼς ἦταν ξυλιὲς τοῦ κ. Κρίκλ στὴν πλάτη τοῦ Τράτλ), σταματήσαμε τέλος μὲ τὰ χαράγματα σ' ἓνα μικρὸ ξενοδοχεῖο. Μὲ πῆγαν σ' ἓνα δωμάτιο κι' ἔπεσα ξερός ἀπὸ τὴ νύστα στὸ κρεβάτι, ὅπου κοιμήθηκα ὡς τις ὀκτώ.

Στὶς ἐννιά θάρχόταν ὁ Μπαρκὴς ὁ

— Δὲν ἔκαμα καλὰ; ρώτησα.

— Ὅχι! ἀποκρίθηκε αὐτός.

— Γιατί; Δὲ μοῦ εἶχατε πεῖ νὰ γράψω στὴν Πέγκοτ, πὼς σὰς ἀρέσουν τὰ γλυκά της;

— Καλὰ λοιπόν. Καὶ ποῦ εἶναι ἡ ἀπάντησή;

— Ἐγὼ δὲν πολυκαταλάβαινα.

— Μὰ θέλατε κι' ἀπάντησή, κ. Μπαρκή; Δὲν τῆξερα... Καὶ τί ἀπάντησή θέλατε;

— Χμ; ἔκαμα ὁ Μπαρκὴς. Νὰ πῆτε

στὴν Πέγκοτ πὼς ὁ Μπαρκὴς θέλει νὰ τὴν πάρῃ γυναίκα. Νὰ πῆτε καὶ τῆς μαμμῆς σας. Κι' ὅτι περιμένω ἀπάντησή.

Τότε κατὰλαβα κι' ἐγὼ τί ἤθελε ὁ Μπαρκὴς. Ἀνέλαβα λοιπὸν νὰ μεταδιδᾶς τὴν παραγγελία του, καὶ τοῦ ὑποσχέθηκα ὅτι θὰ τοῦδυνα καὶ τὴν ἀπάντησή — ἂν εἶχα τέτοια.

Τι παράδοξο!

Γύριζα στὸ σπίτι μου κι' ὅμως εἶχα τὸ συναίσθημα πὼς γύριζα σὲ τόπο ξένο, κι' ὁ καιρὸς ποῦ ἡ μητέρα μου, ἡ Πέγκοτ κι' ἐγὼ ζούσαμε οἱ τρεῖς μαζὶ τόσο καλὰ καὶ τόσο ἀγαπημένα, μοῦ φαινόταν μακρινός, πολὺ μακρινός κι' ἀγύριστος πιά. Καταντούσαν ἄγαπὸν περισσότερο τὸ σχολεῖο, μ' ὅλη τὴ βέργα τοῦ κ. Κρίκλ, παρὰ τὸ σπίτι μας.

«Καθόταν πλάι στὴ φωτιά καὶ κρατοῦσε στὴν ἀγκαλιά της ἓνα παιδάκι». (Σελ. 162, στ. γ')

ἀμαξῶς, νὰ μὲ πάρῃ, γιὰ νὰ μὲ πάῃ στὸ Βλόντερστον.

Μοῦ μίλησε σὰ νὰ εἶχαμε χωριστεῖ πρὶν ἀπὸ λίγα λεπτά, κι' ἀφοῦ ἀνέβηκα στ' ἀμαξί, κάθισα κι' αὐτὸς στὴ θέση του καὶ τ' ἄλλο γέμισε μὲ τὸ συνηθισμένο του βήμα.

— Στέκεστε πολὺ καλὰ, κ. Μπαρκή, τοῦ εἶπα ἐγὼ γιὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσω.

Ὁ ἀμαξῶς σκούπισε τὰ μoustάκια του μὲ τὸ μανίκι του καὶ δὲ μοῦδωσε ἀπάντησή.

— Ἐκαμα τὴν παραγγελία σας, κύριε Μπαρκή, εἶπα πάλι ἐγὼ.

— Ἀ, ἔτσι; ἔκαμα ὁ ἀμαξῶς, ποῦ δὲν εἶχε, φαίνεται, πολὺ καλὸ κέφι.

Ὁ ἀμαξῶς κατέβασε τὴ βαλίτσα μου, τὴν ἔβγαλε ἀπὸ τὸν δρόμο καὶ μετὰ πῆγε πρὸς τὴν πόρτα τοῦ κήπου καὶ κοίταξε τὰ παράθυρα, μὲ τὸ φόβο πὼς θὰ δειλῆκε ἐκεῖ πάνω τὸ πρόσωπο τοῦ κ. Μόρτον νὰ μὲ κοιτάξῃ. Ἀλλὰ δὲν εἶδα κανέναν, ἔφτασα στὴν πόρτα καὶ τὴν ἀνοίξα δίχως νὰ κτυπήσω.

Ὁ Θεὸς ξέρει πὼς ξύπνησαν στὴν καρδιά μου οἱ παλιὲς ἡμέρες, ὅταν ἀκουσα τὴ φωνὴ τῆς μαμμῆς μου ἀπὸ τὴν κάμαρά της. Τραγουδοῦσε σιγανὰ ὅπως ὅταν ἦμουν μικρὸ παιδάκι καὶ μὲ κρατοῦσε στὴν ἀγκαλιά της.

Ἀπὸ τὸ συλλογισμένο καὶ μοναχικὸ

τόνο ποῦ εἶχε τὸ τραγούδι της, σκέφθηκα πὼς θὰ ἦταν μοναχὴ της καὶ μὴνὰ στὴν κάμαρά της.

Καθόταν πλάι στὴ φωτιά καὶ κρατοῦσε στὴν ἀγκαλιά της ἓνα παιδάκι, ποῦ τὸ μικροσκοπικὸ του χεράκι ἦταν πάνω στὸ λαιμὸ της. Κανεὶς ἄλλος δὲν ἦταν μέσα.

Τῆς μίλησα κι' ἄφησε μιὰ φωνή. Μὲ φώναξε «Δάδου μου, Δάδου μου», σηκώθηκε κι' ἦρθε νὰ μὴ φιλήσῃ, ἐνῶ τὸ κεφάλι μου ἀκουμποῦσε τὸ κεφάλι τοῦ μικροῦ. Ὑστερα μοῦδωσε τὸ χεράκι του νὰ τὸ φιλήσω.

— Εἶναι ὁ ἀδελφούλης σου, Δάδου μου, χρυσὸ μου παιδάκι, καίμένο μου παιδάκι! εἶπε ἡ μαμμὰ χαϊδεύοντας τὸ κεφάλι μου.

Ἐκεῖνη τὴ στιγμή ὁρμησε μέσα κι' ἡ Πέγκοτ, μὲ πῆρε στὴν ἀγκαλιά της, μὲ φίλησε πολλὰς φορὲς κι' ἔκανε ὅλες τις τρέλλες τοῦ κόσμου ἀπὸ τὴ χαρὰ της.

Εἶχα ἔρθει ἄξαφνα, γιὰ τὸ ἀμαξί εἶχε φτάσει νωρίτερα ἀπὸ τὴν ὥρα του. Ὁ κ. Μόρτον κι' ἡ ἀδελφή του εἶχαν πάει σὲ ἐπισκέψεις καὶ θὰ γύριζαν ἀργὰ τὸ βράδυ. Κι' ἡ εὐτυχία μου ἦταν μεγάλη, ποῦ μποροῦσα νὰ ξαναβρῶ λίγη ὥρα μοναχὴ τὴ μαμμὰ μου μὲ τὴν Πέγκοτ.

Φάγαμε κοντὰ στὴ φωτιά, κι' ἡ μαμμὰ κράτησε καὶ τὴν Πέγκοτ μαζί μας. Μοῦφεραν τὸ παλιὸ μου γνώριμο πιάτο κι' ἡ καρδιά μου ἔκανε τὰ κάθε φορά ποῦ ξυπνοῦσαν στὸ νοῦ μου οἱ ἀναμνήσεις ἀπὸ τὰ ὠραῖα χρόνια ποῦ εἶχαν περάσει.

Ὅταν ἀποφάγαμε, ἐγὼ θυμήθηκα τὴν παραγγελία τοῦ Μπαρκὴ τοῦ ἀμαξῶ κι' εἶπα στὴν Πέγκοτ:

— Πέγκοτ, ὁ Μπαρκὴς ὁ ἀμαξῶς μοῦ εἶπε νὰ σοῦ πῶ πὼς θέλει νὰ σὲ πάρῃ γυναίκα... καὶ περιμένει ἀπάντησή.

Ἡ Πέγκοτ ἔβαλε τὰ γέλια καὶ σκέπασε τὸ πρόσωπο μὲ τὴν ποδιά της, γιὰ νὰ γελᾷ, φαίνεται, πιδ ἐλεύθερα.

Ὅταν τῷμαθε ἡ μητέρα, τῆς εἶπε πὼς ἦταν καλὴ τύχη γι' αὐτὴν νὰ πάρῃ τὸ Μπαρκή, τίμιο κι' ἐργατικὸ ἄνθρωπο, ποῦ εἶχε κι' ἀρκετὰς οἰκονομίες, καθὼς ἔλεγαν. Μὰ ἡ Πέγκοτ δὲν ἤθελε νὰ τὸ ἀκούσῃ.

— Μὰ καλὴ μου Πέγκοτ, τῆς εἶπε ἡ μητέρα, δὲ θὰ παντρευτῇς λοιπόν;

— Ὅχι, κυρία, ὅχι! ἀπάντησε ζωντανὰ ἡ καλὴ κόρη.

— Ποτέ;

— Ποτέ!

Ἡ μητέρα τῆς ἔπιασε τὸ χερί.

— Εὐχαριστῶ, Πέγκοτ, τῆς εἶπε, ξέρω ὅτι αὐτὸ τὸ κάνεις γιὰ χάρι' μου. Μὴ μ' ἀφίνεις μοναχὴ! τί θὰ γινῶνται χωρὶς ἐσένα; Ἴσως δὲν θὰ χρειαστῇ πολλὸν καιρὸ ἀκόμη... (Ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΙ ΤΟΥ ΤΕΜΠΛΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ JULES CHANCEL

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Αὐτὸ θὰ τὸ ἴδουμε σὲ λίγο! ἀπάντησε φλεγματικὰ ὁ Νικόλας.

Σὲ λίγο ἔφθασαν στὴν ταράτσα ποῦ βρισκόταν στὴν κορυφὴ τοῦ πύργου. Ὁ μικρὸς Λουδοβίκος ἐξήγησε στοὺς φίλους του πὼς τώρα κι' ἓνα μῆνα ὁ Σιμόν τοῦ εἶχε ἀπαγορεύσει νὰνεβαίνει στὴν ταράτσα αὐτὴν γιὰ νὰ παίρνῃ λιγάκι τὸν ἀέρα του.

— Εἶναι τόσο ὠραῖο, ἀναστέναξε, νὰ βλέπει κανεὶς τὸν οὐρανὸ πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι του, καὶ νὰ κάθεται στὸν ἥλιο νὰ ζεσταίνεται ὕστερα ἀπὸ τὸ κρύο ποῦ κάνει κάτω!

Τὰ παιδιὰ κοίταζαν μὲ περιέργεια τὴν ταράτσα αὐτή, ποῦ τῆς εἶχαν κλείσει ὅλες τις πολεμιστρες μὲ πλατεῖες τάβλες καὶ ποῦ παρουσίαζε μιὰ ὄψη ὅχι καὶ τόσο πρόσχαρη.

Μολαταῦτα ὁ Δελφίνος ἔδειχνε πὼς εὐχαριστιόταν ἐξαιρετικὰ νὰ βρίσκεται ἐκεῖ. Ἀνάσαινε βαθεῖα τὸν καθαρὸ ἀέρα ποῦ ἦταν τόσο διαφορετικὸς ἀπὸ τὸν βρωμερὸ ἀέρα τῆς φυλακῆς, τὸν γεμάτον ἀπὸ τίς μυρωδιὰς τοῦ μαγειριοῦ καὶ τοῦ κρασιοῦ καὶ τοῦ ταμπάκου.

Ζαρωμένο τὸ βασιλόπουλο κάθισε σὲ μιὰ γωνιά τῆς ταράτσας, ὅπου ἔφθανε ἀκόμη μιὰ ἀχτίδα ἡλίου, καὶ πιάνοντας τὰ χέρια τῶν φίλων του, ψιθύρισε:

— Ἀχ, ἂς μ' ἀφίαναν ποὺ καὶ ποῦ ἐδῶ, νὰ κάθονται μαζί σας. Δὲν θὰ τοὺς ζητοῦσα τίποτε ἄλλο.

Κάμποση ὥρα ἔμειναν ἔτσι, μαζεμένῃ καὶ οἱ τρεῖς τους σ' ἐκεῖνη τὴ γωνία ποῦ φωτίζε ὁ ἥλιος. Μὰ τὸ φῶς λιγότερε ὅλο καὶ περισσότερο σὰ νὰ παίρνει μαζί του τὴν φευγαλέα εὐτυχία τους. Στὸ τέλος χάθηκε ὁλότελα, καὶ τὰ παιδιὰ ἔπαψαν νὰ μιλοῦν. Τώρα κάθονταν ἀκούγοντας τὴν ἀκατάπαυστη βοὴ τῆς πολιτείας, ποῦ ἔφθανε ὡς τ' αὐτιά τους ἴδια μὲ τὴ βοὴ τῆς θάλασσας.

Ἡ εὐθυμία τοῦ Δελφίνου εἶχε ξαφνικὰ κοπεῖ· ἐνοιωθε πὼς πλησίαζε στὸ τέλος τοῦ ὠραῖο ἐκείνο ἀπόγευμα, ποῦ ἔφτανε ἓνα φωτεινὸ διάλειμμα μέσ' στὶς μαυρὲς ἡμέρες τῆς μοναξιάς του.

Ἐξαφνα, ἀπ' τὴ μεγάλη πόρτα τῆς σκάλας, ποῦ δὲν εἶχαν φροντίσει νὰ τὴν κλείσουν, ἀκουσαν βριαῖες καὶ φωνές. Ὁ Λουδοβίκος χλωμάισε. Ἡ ἔκφραση τοῦ προσώπου του ἄλλαξε εὐθὺς καὶ ξαναπῆρε τὸ φοβισμένο καὶ κακομοιριαμένο ὄψος του. Τὰ χέρια του ἔσφιξαν πιδ δυνατὰ ἀκόμη τὰ χέρια τῶν μικρῶν

του φίλων. Ὑστερα ἀναστέναξε βαθεῖα.

— Νάτος, ἔφθασε! τραύλισε.

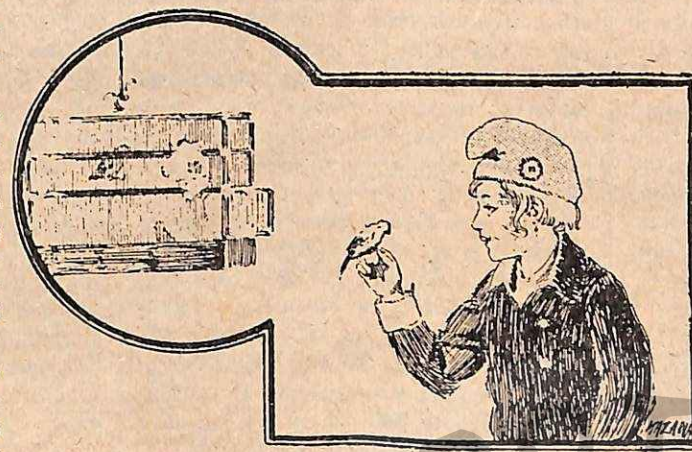
Πραγματικὰ ἦταν ὁ Σιμόν. Μὲ τὸ πρόσωπο ξαναμμένο, τὰ μάτια πεταγμένα ἔξω ἀπ' τίς κόγχες τους, σκοντάφτοντας ἐκάθε βῆμα, ἀνέβαινε στὴν ταράτσα.

Ἀμα εἶδε τὰ τρία παιδιὰ, ἔβαλε μιὰ θριαμβευτικὴ κραυγή.

— Ἀχ, τὰ βρωμόπαιδα! φώναξε ἔξω φρενῶν. Μιὰ ὥρα καὶ περισσότερο ψάχνω γιὰ νὰ σὰς βρῶ!

Ὑστερα, πλησιάζοντας τὸ Δελφίνο, τὸν ἄρπαξε ἄγρια ἀπὸ τοὺς ὤμους καὶ τὸν ἔσπρωξε κατὰ τὴ σκάλα.

— Τσακίσου, κατέβα κάτω, παλιο-Καπέτε! φώναξε. Παιδὲς σοῦδωσε τὴν

«Ὅποτε ἀνοίγῃ τὴν πόρτα τοῦ κλουβιοῦ, ἔρχεται καὶ κάθεται στὸ χερί μου». (Σελ. 151, στ. β')

ἀδεια ν' ἀνεβῇς ἐδῶ ἐπάνω, ἀριστοκράτη τοῦ διαδόλου; Νομίζεις πὼς εἶσαι ἀκόμη ὁ ἀφέντης; Τώρα θὰ σοῦ δείξω ἐγὼ ποῖος εἶναι ὁ ἀφέντης ἐδῶ μέσα! Ἐμπρός, κατέβαινε καὶ μὴ μοῦ καμαρώνεις!

Μ' αὐτὰ τὰ λόγια, ὁ μπαλωματῆς, τρέμοντας ἀκόμη ἀπὸ τὸ κρασί ποῦ εἶχε πιεῖ κι' ἀπ' τὸ φόβο ποῦ πῆρε ὅταν ξύπνησε καὶ δὲ βρῆκε τὸ φυλακισμένο του, χύμηξε ἐπάνω στὸν μικρὸ γιὰ νὰ τὸν δείρῃ. Μὰ ἡ Νανέττα ἔτρεξε καὶ τὸν ἐκράτησε ἀπ' τὸ σακκάκι.

— Μὴ τὸν χτυπᾷς, κύριε Σιμόν, εἶπε, ἐμεῖς τὸν φέραμε ἐδῶ πέρα!

Λίγο ἔλειψε, ὁ Σιμόν νὰ ξεσπάσῃ τὴ φύρακα τοῦ στὴ Νανέττα· μὰ εἶδε τὸ Νικόλα, ποῦ δίχως νὰ μιλήσῃ, εἶχε τὰ βλέμματά του καρφωμένα ἐπάνω του, καὶ συγκρατήθηκε· γιὰ τὸ φοβήθηκε πὼς ἂν γινόταν καμμιά φασαρία, θὰ ἔδωαινε εἰς βάρος του.

— ὦ, ὦ, ἔκανε γελώντας σαρκαστικά. Γιὰ ἰδὲς τὸ γιῶ τοῦ μπάρμπα-Ρεμὴ ποῦ μοῦγινε ἀριστοκράτης!

— Εἴμαστε τόσο ἀριστοκράτες, ὅσο καὶ σὺ, μάστορη, ἀπάντησε ὁ Νικόλας, μὰ δὲν μποροῦμε νὰ βλέπουμε ἓναν ἄντρα, ἓναν πατριώτη, νὰ δέρνῃ ἓνα ἀνυπεράσπιστο παιδάκι. Ἐλα, Νανέττα, πάμε!

Καὶ πιάνοντας τὴν ἀδελφή του ἀπὸ τὸ χερί, ὁ μικρὸς παπουτσῆς κατέβηκε μαζί της τὴ σκάλα ποῦ ὀδηγοῦσε στὸ παρακάτω πάτωμα. Σὺν ἔφθασαν μπροστὰ στὴν πόρτα τοῦ Σιμόν, θέλησαν νὰ μπουρ μέσα γιὰ νὰ ἀποχαιρετισοῦν ἀλλήλη μιὰ φορὰ τὸν μικρὸ Λουδοβίκο.

Μὰ ὁ Σιμόν στάθηκε στὸ κατώφλι καὶ μὲ τὸ χερί του τοὺς ἔδειξε τὴν ἐξοδο.

— Ἐμπρός! Δρόμο! εἶπε.

Ἀλοίμονο! Δὲν μποροῦσαν νὰ κάνουν καὶ τίποτα ἄλλο. Τὰ δυὸ παιδιὰ ἔρριξαν μιὰ τελευταία ματιὰ στὴν πόρτα ποῦ φύλαγε ὁ Σιμόν, καὶ μὲ βαρεῖα καρδιά ἐξακολούθησαν νὰ κατεβαίνουν τὴ σκάλα.

Πέρασαν πάλι ἀπὸ τὴν αἴθουσα τῶν δασμοφυλάκων, ποῦ δὲν τοὺς ἔδωσαν μεγαλύτερη προσοχή ἀπ' ὅσην ὅταν εἶχαν ἔρθει, πέρασαν τὸ περιβόλι καὶ βρέθηκαν ξανά στὸ θυρωρεῖο ἀντίκρου στὸν ἄγριο-Ροσά, ποῦ τοὺς ρώτησε, φουσώντας πάλι τὸν καπνὸ τῆς πίπας του στὸ πρόσωπό τους:

— Ἐ, μικρά, σὰ νὰ παρακράτησε, μοῦ φαίνεται, ἡ βίξιά σας. Εἰπατε τουλάχιστο τὴν παραγγελία μου στὸν Σιμόν;

— Μάλιστα, πολίτα, ἀπάντησε ὁ Νικόλας. Ὁ πολίτης Σιμόν σὰς φύλαξε μιὰ μποτίλλα.

Καὶ δίχως νὰ χάσομερήσουν περισσότερο, βγήκαν ἀπ' τὴν ἀπαίσια φυλακή.

Σὺν ἔφθασαν στὴν ὁδὸν λα-Κορντερί, ξεθαρρεύθηκαν ν' ἀνοίξουν τὸ στόμα τους.

— Δυστυχισμένο μικρὸ! ἀναστέναξε ἡ Νανέττα, ποῦ τὰ δάκρυα τὴν ἔκαιγαν στὸ λαιμό.

— Ἀλήθεια, δυστυχισμένο μικρὸ! ἔκανε κι' ὁ Νικόλας μὲ συγκρατημένη ἀγανάκτησή.

— Λοιπόν, σοῦ κακοφαίνεται ποῦ σὲ παρακάλεσα νὰ πάμε κεῖ πέρα;

Ὁ μικρὸς μπαλωματῆς σταμάτησε καὶ σήκωσε τὸ κεφάλι τοῦ ψηλά.

— Ὅχι! Δὲν εἶχες ἀδικὸ ἀδελφούλα! εἶπε σοβαρά. Καὶ γιὰ νὰ στὸ δείξω, θὰ τὰ καταφέρω ὥστε νὰ ξαναπάμε!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'

Ἡ Νανέττα φανερὸς

Ἦταν φανερό πὼς ἡ ἐπίσκεψή ποῦ εἶχε κάνει στὸ Τέμπλο μαζί μὲ τὴν ἀδελφή του, εἶχε ἐπηρεάσει καταπληκτικὰ τὸ μικρὸ παπουτσῆ. Ἡ εὐγενικὰ καὶ καλὴ καρδιά του εἶχε ἐξεγερθεῖ βλέποντας τὰ μαρτύρια ποῦ τραβοῦσε τὸ

παιδάκι εκείνο, που το μόνο έγκλημα του ήταν ότι είχε γεννηθεί γιός ενός βασιλιά.

Σύμφωνος τώρα πια με τη Νανέττα, καθόταν και κατέστρωνε μαζί της ένα μεγάλο σχέδιο, που η συζήτηση-κρατούσε πολλές φορές άγρυπνα τα δυο παιδιά ως τα μεσάνυχτα. Το σχέδιο αυτό ήταν τίποτα περισσότερο και τίποτα λιγότερο: η φυγάδευση του Δελφίνου.

Το ίδιο αυτό σχέδιο, που όλη η άριστοκρατία της εποχής εκείνης είχε απορρίψει πώς θα πραγματοποιούσε, δυο φτωχά παιδιά είχαν βαλθεί να το εκτελέσουν μοναχά τους. Η Νανέττα δεν είχε καμιά αμφιβολία για την επιτυχία τους: τόσο ήταν η έμπιστοσύνη της στον αδελφό της. Και έννοια ότι ήταν σαν τρελλή απ' τη χαρά της.

Ένα βράδυ, εκεί που ο Νικόλας κι η Νανέττα κάθονταν και συζητούσαν για έκτακτη φορά το μεγάλο σχέδιό τους, μπήκε μέσ' στο παραμάγαζο ο μπάρμπα-Ρεμής, με πρόσωπο που έλαμπε απ' τη χαρά. Είχε να τους άγγιξη μία ευχάριστη είδηση — μία είδηση που θα σημείωνε σταθμό στη μονότονη ζωή του. Χάρης στην προστασία του προέδρου της συνοικίας των Κορδελιαστών, η Συνέλευση τόν είχε διορίσει φανοκόρο της φυλακής του Τέμπλου.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ
ΑΘΗΝΑ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ
ΤΙΜΗ ΚΙ' ΕΥΘΥΝΗ

ΣΤΟ προηγούμενο φυλλάδιο, η Διαπλάσις σάς έδωσε την είδηση ότι έγιναν Ακαδημαϊκοί. Θα τη διαβάσατε και στις έφημερίδες, που είχαν την καλωσύνη να γράψουν τόσα για μένα κολακευτικά. Η έκλογή μου έγινε στην Ακαδημία την περασμένη Πέμπτη τάμπωμα, σε ώρα που, — ποιος θα το πίστευε! — κοιμώμουν. Γιατί συνήθως πογευματίζω πολύ την ημέρα, επειδή την επομένη, έπρεπε να βγώ ή «Νέα Έστία», είχα πολλή βιαστική εργασία και προγευματίσα μετά τις τέσσερις. Πλάγιασα ύστερα, να κοιμηθώ καμιά ώρα, κατά τις πέντε. Αλλά ως τις έξη, η έκλογή στην Ακαδημία είχε τελειώσει, και σε λίγο κατέφθασαν στο σπίτι μου μερικοί φίλοι μου Ακαδημαϊκοί, για να με πληροφορήσουν και να με συγχαρούν. Με ξύπνησαν κάπως άπτόμα — αλλά τί ευχάριστο ξύπνημα! — και μου τα είπαν: «Από τους 38 Ακαδημαϊκούς που είναι στας Αθήνας, παρευρέθηκαν οι 35. Κι' απ' αυτούς πάλι οι 26 έψήφισαν έμέ. (Γιατί ήταν κι' άλλοι δυο υποψήφιοι, ο κ. Γ.

Πώπ, που πήρε 6 ψήφους, κι' ο κ. Χ. Άννινος που πήρε 3.)». Ωστε εϋθὺς εξαρχής είχα την απόλυτη πλειοψηφία. «Πανηγυρική» η έκλογή μου, όπως τη χαρακτήρισαν. Κι' επειδή ενώ γινόνταν αυτά, εγώ κοιμώμουν... μακαρίως, ο αγαπητός μου Παύλος Νιρβάνας ένας από κείνους που ήλθαν στο σπίτι μου πρώτοι — θυμήθηκε την παροιμία: «Κοιμήσου, κανακάρη μου, κι' η μοίρα σου δουλεύει»...

Αλήθεια, η μοίρα μου θέλησε να μου δώσει μία μεγάλη χαρά κι' ικανοποίηση, σαν άναγνώριση κι' επιβράβευση των προσπαθειών δάκερης ζωής. (Πλησιάζουν, βλέπετε, να συμπληρωθούν 50 χρόνια από τότε που πρωτοφάνηκα στη Λογοτεχνία). Τι τα θέλετε! καθέννας χαίρεται και περηφανεύεται όταν βλέπει να τον τιμούν κι' όσο τους δεν το αξίζει! Όταν ο Αλέξανδρ. Δουμάς υιός έγινε ακαδημαϊκός και τον ρώτησαν αν το χάρηκε, είπε: «Πάντα είναι όρατο νάνηκει κανείς σ' ένα σωματείο που δεν έχει παρά 40 μέλη». Κι' όμως, περισσότερο από τη χαρά, της στιγμή εκείνη, αίστανα την βράς της εϋθύνης. Γιατί δεν είναι μόνο τιμή, μόνο αξίωμα, μόνο τίτλος, να είναι κανέναν Ακαδημαϊκός. Είναι κι' εϋθύνη — μία εϋθύνη μεγάλη και βαρεία.

Όπως όλες οι Ακαδημίες του κόσμου, κι' η Ακαδημία των Αθηνών, πρέπει να ξέρετε, συγκεντρώνει στο καλλιμάκρο μέγαρό της τους άριστες της Επιστήμης, του Λόγου, της Τέχνης, που έχουν έργο να πράγουν την πνευματική κίνηση του τόπου, να κρίνουν και να μείνουν έπος της αξίζει κάθε εργασία επιστημονική, λογοτεχνική και καλλιτεχνική. Γίνονται κάθε χρόνο ένα πλήθος διαγωνισμοί, που τα βραβεία τους άπονέμονται από την Ακαδημία. Χωριστά τα μετάλλια τιμής και το Αριστείο των Γραμμάτων και Τεχνών, που αυτή έπίσης άπονέμει. Κι' όλοι οι Ακαδημαϊκοί, καθέναν με την ειδικότητά του, διαβάζουν, εξετάζουν, κρίνουν και συγκρίνουν τα έργα που υποβάλλονται, — οι νομικοί τα νομικά, οι ιστορικοί τα ιστορικά, οι γλωσσολόγοι τα γλωσσολογικά, οι λογοτέχνες τα λογοτεχνικά, και καθεξής. Εγώ μπαίνω τώρα στην Ακαδημία σά λογοτέχνης. Θα λαβαίνω λοιπόν με τους συναδέλφους μου μέρος στις έπιτροπές που θα κρίνουν τα διηγήματα, τα μυθιστορήματα, τα θεατρικά έργα και τις ποιητικές συλλογές του χρόνου. Για καθέν' απ' αυτά τα είδη, η Ακαδημία έχει από ένα βραβείο που πρέπει να το δώσει στο καλύτερο. Κι' είναι μικρό αυτό: Λίγη εργασία χρειάζεται για να διαβάσει κανείς όλα τα λογοτεχνικά προϊόντα του χρόνου, λίγη προσοχή και συγκέντρωση για να βρω το καλύτερο, και λίγη ήθικη δύναμη για να προτείνω τη βράβευση αυτού και μόνον, υπερνικών-

τας κοινωνικές υποχρεώσεις, φίλεις, έχθρες, συμπάθειες, αντιπάθειες, παρακλήσεις ίσως και πιέσεις; Γι' αυτό σάς είπα, ότι περισσότερο κι' από τη χαρά για τη μεγάλη τιμή, αίστανα την βράς της εϋθύνης. Αναλαμβάνω ένα δύσκολο έργο, για το οποίο μου έκαμαν την τιμή να με θεωρήσουν ίκανό, κι' έχω καθήκον να το εκτελέσω με ζήλο, με αγάπη και μ' εϋσυνειδησία. Αυτό είναι!

Μέσα στ' άπειρα συγχαρητήρια γράμματα και τηλεγραφήματα που έλαβα αυτές τις ημέρες, πολλά, φυσικά, είναι κι' από Διαπλάσιούλα. Εϋχαριστώ απ' την καρδιά μου τα καλά παιδιά και τους εϋχομαι και στα δικά τους. Γιατί όχι; Πόσ' απ' αυτά δεν θάναδειχθούν μεθαύριο διαπρεπείς επιστήμονες, λογοτέχνες, καλλιτέχνες... Οι Ακαδημαϊκοί λεγόμενοι άθάνατοι, αλλά δεν είμαστε. Φεύγουμε και μες και διαδέχονται άλλοι, για να φύγουν κι' αυτοί κι' να φύγουν τη θέση τους σ' άλλους. Μόνο η Ακαδημία είναι άθάνατη, όπως η Επιστήμη κι' η Τέχνη. Καθόλου λοιπόν άπίθανο, μερικοί απ' αυτούς που με συγχαρήκαν σήμερα, να λάβουν μία μέρα την ίδια τιμή και να αίστανα την ίδια χαρά και την ίδια εϋθύνη. Μήπως κι' από τους σημερινούς Ακαδημαϊκούς, πολλοί δεν υπήρξαν Διαπλάσιούλα; Και μπορώ να πω, ότι αυτοί μ' έψήφισαν περισσότερο σά Φαίδωνα παρά σάν Ξενοπόλο. Το διαπλαστικό μου έργο το θεώρησαν άνώτερο από τ' άλλο, κι' αυτός τους 35 τόμος «Διαπλάσιως», που πέρασαν απ' τα χέρια μου, τους έκριναν βαρύτερους από τους άλλους των «Απάντων» μου. Γι' αυτό η τιμή που μου έγινε, κατά μέγα μέρος όφείλεται στη «Διαπλάσι» και σ' αυτήν άντανακλά.

Σας άσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΕΝΩ ΛΥΣΣΑ Ο ΒΟΡΙΑΣ

Στη Μητέρα μου
Λυσσά ο βοριάς την πλάση να σπαράξει
δρόνονται τα γυμνάκια κι' άχούν
σαν γοερές φωνές που άποζητούν
βοήθεια μέσ' τη νύχτα να προφτάξουν.
Μπρος στην πνοή του, μανιασμένη λάμια,
της καπνοδόχης ο καπνός στο δώμα
σκορπίζει ραπισμένους και σά στόμα
θρηνολογούν τ' άδύνατα τα τζάμια.
Και μία Μητέρα κεί στο εικονοστάσι
γονατισμένη μένα θυματήρι
στο χέρι, για ένα κάποιο τρεχαντήρι
ό άγέρας ίκετεύει να σωπάσει.

Και τρέχοντε τα μάτια της ποτάμι
καθώς θωρεί το πέλαγο να δόγη
το σκάφος με το σπλάγχο της που σέρνει
το κύμα του, σάν φλούδα από καλάμι.

ΡΙΤΑ Ν. ΜΠΟΥΜΗ

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ

Δεν ξέρω γιατί αυτή την εποχή, θυμολογώ ένα παιχνίδι που παίζαμε σάν είμαστε μικρές, ίσως γιατί αυτή την εποχή που παίζαμε και τότε, την εποχή που ύστερα απ' τις πολλές βροχές καταπρασνίζεις η γή απ' το χορτάρι. Απέξω απ' το σπίτι μας, έχει ένα μεγάλο χορτάρι, που τότε ήταν για μέσ το πιο όμορφο μέρος της γής, γιατί εκεί γινόνταν όλα μας τα παιχνίδια. Και τί παιχνίδια! Τώρα που μεγαλώνουμε και βλέπουμε τ' άλλα παιδιά να παίζουν και να τρέχουν, μ' άφαινοναι παράξενα κι' άνοστα.

Κάθε τέτοια εποχή, μαζευόμαστε και παίζαμε τις πολιτείες. Η κάθε μία μας, έσκαβε ένα

μικρό λακκάκι με μία πέτρα — κι' ήταν εύκολο, γιατί το χώμα αυτή την εποχή ήταν μαλακό — το καθόριζε. Ύστερα έπαιρνε λίγο καθαρό χορταράκι κι' έβαζε μέσα κι' ένα κομματάκι από σπασμένο πιάτο — κι' είχε πληθος στις γωνιές — όσο πιο πολύχρωμο τόσο το καλύτερο, κι' από πάνω έβαζε ένα κομματάκι γυαλί από σπασμένα τζάμια ή μπουκάλια. Ορίστε τώρα μία δόκιμη πολιτεία κατασκευασμένη.

— Έμένα είναι πιο όμορφη.
— Όχι, η δική μου.
— Έπειτα αυτή η πολιτεία είναι η Αθήνα, αυτή το Παρίσι, κι' όσες άλλες πόλεις είχαμε άκούσει, μικρά παιδιά έμεις τότε, από τους μεγάλους. Και πώς γυαλίζουν τώρα στη σειρά οι πολιτείες. Πόσο λογιστικά σπασμένα πιάτα, που δειχναν δόκιμες πολιτείες! γεμάτες μεγάλα σπένια και, το λίγο χορταράκι στην κάθε μία, δόκιμη περβολία. Μόνο που οι πολιτείες μας ήταν νεκρές και μαγεμένες, χωρίς ανθρώπους: δεν είχαμε με τί να τους παραστήσουμε...

Τώρα πάνε πια οι πολιτείες. Έμεις, οι πιο πολλές τις είδαμε με τα μάτια μας τις μακρινές πολιτείες που φανταζόμαστε. Και τα μικρά παιδιά ξυπνήσαν κι' έκεινα και παίζουν πιο ξυπνά παιχνίδια...

Τ' Ινδιάνα

Η ΑΜΟΙΡΗ ΚΑΠΕΤΑΝΟΠΟΥΛΑ

— Όστε την γνώρισε;!

— Ναί, αγαπητή μου αδελφάκια, αλλά... καλύτερα να μην τη γνωρίζα, γιατί η άνάληψή της μου καίει την καρδιά, μου σπαράζει τα σπλάχνα.

Ήταν ένας δολοφάνθος άγγελος, με χιονάτη επιδερμίδα, με χρυσαφένια μαλλιά και οδυνηροχρωματισμένα μάτια.

Όταν κοιμήθηκε — καθώς έλεγαν — η μητέρα της στο χώμα, ο μπαμπάς της την πήρε μαζί του στο καίρι του, γιατί δεν είχε ποί να την αφήσει. Δεν πέρασε όμως πολύς καιρός, και μία άγρια κατάρα νύχτα, το καίρι θυτίστηκε και πνίγησαν όλοι, έξω απ' αυτή, γιατί προτού κοιμηθεί κάθε βράδυ, ο μπαμπάς της της στερέωνε καλά έπάνω της μία κουλούρα (σωσίβιο). Έτσι βρέθηκε σάν καρδούφλουδα στη διάθεση των κυμάτων, έως ότου την αψηγή τυχαίως περνώντας απ' εκεί έβ' άλλο καίρι, την έσωσε.

Ο καρβοκρύτης, ένας αγαθός νησιώτης, όταν έμαθε την ιστορία της, τη λυπήθηκε και την πήρε στο νησί του. Έκει βρήκε δεύτερους γονείς, που την άγαπησαν σάν παιδί τους, άλλ' αυτή περισσότερο έλάτρευε τη θάλασσα, αυτήν που της έφαγε τον πατέρα, αυτήν τέλος που τόσα

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗ

Από μικρό με πλάναψες μ' άπατηλές έλπίδες, Μ' όνειράτα με κοιμίες, γλυκά κάποια βραδιά, — Μου πρόσφερες της Δόξας Σου στεφάνι μ' ήλιαχτίδες — Με μάγεψες, μου κέρδισες τη δόλια μου καρδιά.

Και μένω σκλάβος σου, και Σύ μένεις τρανή Κυρά μου, Παράφορα σ' άγάπησα με τρέλλα παιδική. Άκαρτερώ κι' άκαρτερώ για νάρθη κι' ή σειρά μου, Στο λυρωμό να με καλή φωνή Σου μυστική.

Άνάμεσα στους ζωντανούς περνά κι' άποθαμμένος. Που στα βιβλία στέκουμαι άμύλητος, σκυφτός, Άργοθαμνώνει των ματιών το φως, και κουρασμένος, Καινούργια πάλι προσευχή θα πω γονατιστός.

Δεν είμ' εγώ το πρώτο Σου, για το στεγνό Σου θύμα. Ψυχές-σκιές μαζί μ' έμέ, ανάλαφρες κυλούν, Και προχωρούν δυσταχτικές, κι' έχουν άργό το βήμα, Σερνάμενες σά φτάσσουν, τα πόδια θα φιλούν.

Η πίκρα κι' αν μαράζωσε την άραχλη ζωή μας. Κι' άπαντοχής άνώφελης ο πόνος ο τρανός, Θεία, Μεγάλη Τέχνη, Σύ μαγεύεις την ψυχή μας, Κι' άποκοιμείται άνέλπιστα ο πόνος ο στεγνός.

Όσοι κλητοί κι' άπρόσκλητοι σε Σένα καταφύγουν, Δέ θάβρουν την εϋνοια, που τόσο λαχαρούν, Θάρθουν πικρό παράπονο μαζί με μ' άς να σμίγουν, και θάναι «Λόγοι Έκλεκτοί» τη Δόξα να χαρούν!

Παντέρημος

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ

Δεν ξέρω γιατί αυτή την εποχή, θυμολογώ ένα παιχνίδι που παίζαμε σάν είμαστε μικρές, ίσως γιατί αυτή την εποχή που παίζαμε και τότε, την εποχή που ύστερα απ' τις πολλές βροχές καταπρασνίζεις η γή απ' το χορτάρι. Απέξω απ' το σπίτι μας, έχει ένα μεγάλο χορτάρι, που τότε ήταν για μέσ το πιο όμορφο μέρος της γής, γιατί εκεί γινόνταν όλα μας τα παιχνίδια. Και τί παιχνίδια! Τώρα που μεγαλώνουμε και βλέπουμε τ' άλλα παιδιά να παίζουν και να τρέχουν, μ' άφαινοναι παράξενα κι' άνοστα.

Κάθε τέτοια εποχή, μαζευόμαστε και παίζαμε τις πολιτείες. Η κάθε μία μας, έσκαβε ένα

θέλητρα κρύβει μέσα της: έτσι τις περισσότερες ώρες της, τις περνούσε στην πλάνα άγκαλιά της.

Κι' αυτή όμως η ζωή της δεν κράτησε πολύ. Μία φουρτουνιασμένη νύχτα, της φάνηκε στον ύπνο της πως ένα καίρι κινδύνευε κοντά στο νησί, πως άκουε τις άπελπιστικές κραυγές των ναυαγών, πως άνοιγε η θάλασσα τα σπλάχνα της να δεχθώ ένα μικρό κοριτσάκι που ήταν σ' έκεينو το καίρι. Άμέσως πετάχτηκε άπάνω κι' άρχισε να τρέχει μ' όλη της τη δύναμη κατά τη θάλασσα, κι' έπεσε μέσα.

Το σκοτάδι ήταν άδιαπέραστο, άλλ' αυτή, με τα μάτια της ψυχής της, έβλεπε το καίρι να παλεύει ακόμα.

Κολυμπούσε όσο μπορούσε πιο γρήγορα και τα κύματα την άπεμάκρυναν πολύ γρήγορα από την άκρογιαλία. Για μία στιγμή είδε τη θάλασσα να ξανανοιγή, και να της δείχνει άγέρωχα τον πυθμένα της και το κοριτσάκι που άναπαύονταν εκεί. Άμέσως βυθίστηκε για να το πιάσει, αλλά... δεν ξαναβγήκε.

Ύστερα από δυο μέρες, κάποιιο ψαράδες βρήκαν το πτώμα της φουσκωμένο και μελανιασμένο από τα χτυπήματα στα βράχια.

Αστέρη της Μαρμάς

Ο ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ

— Δέ θέλω να πιω το φάρμακο. Καλύτερα έχω να πεθάνω, φωνάζει ο Χρηστάκης.

Χαμένα πάνε τα παρακάλια της μαμιάς του. Αύτος ξαναμμένος απ' τις φωνές χάνεται μέσα στις κουβέρτες του, και δεν άκούει που του μιλάει γλυκά χαϊδεύοντάς του τα μαλλιά:

«Ελα, παδάκι μου, έλα, Χρηστάκη μου, που λέει κλαίοντας αυτή, πίες το γατρικούλι σου. Μη σε στενοχωρείς και μένα έτσι. Θέλεις να με πεθάνεις;»

Ο Χρηστάκης όμως όλο και πιο πολύ θυμώνει. Ξεσκεπάζεται, χτυπάει τα χέρια και τα πόδια έτσι, που η μαμιά του άδικα προσπαθεί να τον σκεπάσει. Άποκαμωμένη πια πέφτει στην πολυθρόνα, που πέρασε άγρυπνη τόσες νυχτιές στο πλευρό του παιδιού της, και κλαίει, κλαίει με λυγμούς.

Σε λίγη ώρα όμως, ο Χρηστάκης βλέπει τα μάτια της να κλείνουν και μία γλωμάδα ν' απλώνεται σιγά-σιγά στη θλιμμένη, κουρασμένη όψη της.

— Μαμιά, μαννούλα, φωνάζει ο Χρηστάκης, έλα, δός μου την κουταλίτσα μου. Θα την πιω με το πρώτο.

Αυτή όμως ούτε κουνιέται ούτε το άπαντάει.

Άνυπόμονος ο Χρηστάκης πετάει μακριά τις κουβέρτες του, και ξυπόλυτος τρέχει κοντά στην μητερούλα του. Σκύβει και την φιλάει στο μάγουλο. Θεέ μου, πόσο είναι κοφτό! Σάν άστραπη μία κακή σκέψη περνάει από το μυαλό του.

— Μαμιάκα, μίλα μου, φωνάζει σπαρτακτικά, πές μου πώς δεν επέθανες.

Η μαμιά όμως δεν ξυπνάει, και ο Χρηστάκης ξεσπάει σε άναφυλλητά.

Ένα γλυκό χάδι στο μέτωπο και κάτι σιγανά λόγια τον κάνουν ν' άνοιξη τα μάτια. Σαστισμένος κοιτάζει τη μαμιά του που, σκυμμένη από πάνω του μ' ένα γλυκό χαμόγελο, του λέει:

— Ξύπνα, ματάκια μου, είν' ώρα να πιjs το γατρικούλι σου.

Θεέ μου! δεν ήταν παρά όνειρο, σκέπτεται ο Χρηστάκης, και, παράφορα, σφίγγει άπάνω του τη μητερούλα του και τη φιλάει και της γεμίζει με φιλά το πρόσωπο, ενώ δυο δάκρυα χαράς κι' άνακούφισης κυλούν από τα μάτια του.

Τριφυλλάκι

ΣΤΗ ΠΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΔΕΛΦΟΥ

Ο Ο' Ακης μας σήμερα έχει κρυφή χαρά: Ο Γεώργιος, ο μεγάλος του αδελφός, έχει τη γιορτή του.

Ξύπνησε πρωί-πρωί, — ακόμα όλοι κοιμόνταν — ντύθηκε και κατέβηκε στον κήπο.

Μάζεψε τα καλύτερα λουλούδια, τα έδεσε σε μία ώραία άνθοδέσμη κι' έτρεξε στην κάμαρα του Γεώργιου.

Μπήκε δειλά-δειλά και προχώρησε στο κρεβάτι του, προσέχοντας να μη τον ξυπνήσει. Πλησίασε, κοίταξε μία στιγμή τον αδελφό του, που κοιμόταν, κι' άφησε τα λουλούδια στο μαξιλάρι.

Κι' ενώ άθόρυβα έφευγε, συλλογιζόταν την έκπληξη του Γεώργιου, όταν θα ξυπνούσε και θα έβρισκε τα λουλούδια κοντά του. Κι' ακόμα πιο μεγάλη όταν θα ρωτούσε και κανείς δέ θάξερε ποιος του τάχε βάλει.

Πέρασαν πολλές ώρες. Τ' άπόγευμα έκαίσε ο Ακης στην αυλή.

Κάποια στιγμή είδε να τον άρπάξει ένα χέρι κι' άκουσε:

— Άκη, αγαπημένο μου αδελφάκι, σ' ευχαριστώ, σ' ευχαριστώ! Έλα να σε φιλήσω. — Ήταν ο Γεώργιος.

Σαστισμένος ο Ακης, προσπάθησε να κρύψει το πρόσωπό του. Τον πρόφτασε όμως ένα φίλι.

Το φίλι του αγαπημένου του αδελφού.

Κεφαλλονίτης

Η ΛΑΙΜΑΡΓΗ ΛΙΑ

Η Λία, ένα όμοιο κοριτσάκι ως έξ' έτών με οδυνηρόχρωμα έξυπνα ματάκια και ξανθά χρυσαφένια μαλλιάκια όλο μπουκλίτσες, ήταν πολύ, μ' πολύ λαίμαργη στα γλυκά.

Μία μέρα που η μαμιά της είχε λησμονήσει να κλειδώσει το μπουφέ, η Λία βρήκε την κατάντη εύκαιρα να ικανοποιησθ' τον πόθο της. Άλλά που νάξερε ότι καίρινη, που το γλυκό

θά της έβγαине γοήγορα ξινό.
"Όταν ή Αίλα μπήκε στην τρα-
πέζα κι' είδε το μπουφέ α-
κλειδωτό, τὰ γαλάζια ματάκια
της άστραψαν από χαρά.

"Α, τώρα από φάγω γλυκό πολ-
λύ-πολύ θά φάγω . . ."

"Επειδή δεν έφτανε, βάζει μιὰ
καρέκλα, φτάνει το βαζάκι του
γλυκού κι' άρχίζει με λαιμαργία
νά τρώη, με τὰ δαχτυλάκια της,
τις φρουλίτσες.

Καθώς έτρωγε έτσι λαιμαργα,
παραπάτησε χωρίς νά το κατα-
λάβη κι' έπεσε με την καρέκλα
και τὸ βαζάκι τοῦ γλυκού στά
χέρια.

"Ααα! . . άρχισε νά φωνάζη.
"Η μαμιά, μόλις άκουσε τις
φωνές, έτρεξε νά δῇ τί συμβαίνει,
και βλέπει τή Αίλα της πεσμένη
κάτω και βοττημένη στο γλυκό.

— Καλά νά πάθης, της λέγει,
νά μάθης άλλη φορά νά μὴν ει-
σαι λαίμαργη, γιατί τὰ λαιμαρ-
γα παιδιά τὰ τιμωρεῖ ὁ Θεός.

"Η Αίλα είχε στραγγουλίσει
τό πόδι της και αίσθανόταν πό-
νους δυνατός.

Με τις περιποιήσεις της μα-
μιάς της έγινε γοήγορα καλά, άλ-
λά τὸ πάθημα αὐτὸ της έγινε
μιάθημα κι' έπαψε νά εἶναι λαι-
μαργη.

Κόρυμνα

ΠΟΘΟΣ

Τὰ γοργοτίναχτα ἐπόθησα φτερά
Νάχα της πλάνας φαντασίας μιά
Ν' άλαφροπέταγα μ' άνελαίκτη

Σ' έσέ, μαννούλα, [χαρά,

Στοῦ σούρουπου τὴν ὥρα τὴ φαν-
ταχτερή [ταχτερή

Στὴ μυστικόπαθη του μέσα ἡ-
μέρα [συρία

Θέ νά χανόμουν, άνεξήγητη,
[βουβή,

Σάν ὀπτασία [στικτή

'Αστέρια σπλαγχνικά θά μοῦδρ-
[οιχταν τὸ φως

'Αργυρογάλαζα και διαμαντένια
[άστέρια

"Όπου θά μ' έπερνε ὁ πιάτης
[ἐλαφρός

Ψηλά στ' αἰθέρια [αἰθέρια

Τὴν ὥρα αὐτὴ θὲ νάφταναι τὴ
[θλιβερή

"Όπου κι' ὁ γκλώνης τῆς ψυχῆς
[ἀργοξυπνάει

Και μικρὸς λυτὴς συμφωνία μου
[στικτή

Πάλι ἀρχινάει.

Μέσ' στὴν ὀλόθερμη ἀγκάλῃ σου,
[μαμιά,

Καινούρια θάπαιρνα ζωή, και
[τοῦ φίλιου σου

"Η γλύκα, βάλαμο στοῦ δόλιου
[τὴν καρδιά

Θάταν παιδιοῦ σου . . .

Κι' ὅταν τὸ πρῶτο της χαμόγελο
[στὴ γῇ

Αὐγοῦλα θάστελνε με ὀδὰ στο-
[λιμένη,

Θά ξεκινούσα με γαλήνια τὴν
[ψυχὴ

Γλυκά θλιμμένη
Μικρομέγαλη

ΑΥΤΟΘΥΣΙΑ

Καθισμένη στή φτωχεια της
καμαρούλα, ή Γιαννούλα έμενε
βαθιά συλλογιόμενη, ένῳ δά-
κρυα πολλά, δάκρυα θλίψης, έ-
βρεχαν τὰ άρρωστημένα μαγου-
λάκια της.

Είχε ὅλη τὴν ἡμέρα νά βάλῃ
ψωμί στο στόμα της, ὅμως αὐτό
δεν τὴν ένοιαζε καθόλου. Μιά
άλλη πίκρα έτρωγε τὴ φτωχειά
της καρδούλα.

"Αγαπούσε τρολλὰ τὰ γράμμα-
τα, μιὰ δύναμη άόρατη κι' άπέ-
ραντη τὴν έσπρωχνε σ' αὐτά.

Πόσους έπαίνους δεν είχε πά-
ρει γιὰ τις ὥραιες κι' εἰσαιρετι-
κες συνθέσεις ποῦ έκανε στο σχο-
λεῖο. Πόσα τρολλὰ ὄνειρα είχε
πλάσει γιὰ ἕνα ένδοξο μέλλον, νά
γινῇ ἑνδοξη, νά γράψῃ πολλά,
παρὰ πολλά, ἀπ' ὅτι καλὸ ἦταν
πλημμυρισμένο τὸ ἔξυπνο και μι-
κρὸ της κεφαλάκι.

Τὰ ὄνειρό της ὅμως δεν θά-
βγαιναν ἀληθινά· γι' αὐτὴ τὸ
σχολεῖο ἦταν πολυτέλεια κι' έ-
πορε νά δουλέψῃ, νά δουλέψῃ
πολύ νά βγάλῃ τὸ ψωμί της.

Αὐτὰ σκεπτότατ ή Γιαννούλα
κι' ἔκλαιγε.

Γιὰ τίποτα δεν τὴν ένοιαζε,
τίποτα δεν μπορούσε νά τὴν πα-
ρηγορήσῃ.

Ὅυτε τ' άστέρια και τὰ τρυφε-
ρά λόγια ποῦ της έλεγαν οἱ φι-
λιδάδες της, οὔτε τὰ γλυκά λο-
γάκια ποῦ της ψιθύριζαν τὰ μι-
κρά ἀδελφάκια της.

"Ὁμως κάτι, κάτι πολὺ μαγι-
κό, έκανε τὴ Γιαννούλα νά ξε-
χνά τὸν πόνο της.

Αὐὸ δάκρυα και δυὸ μάτια λυ-
πημένα τῆς μαννούλας της, έ-
φθάναν γιὰ νά τὴν στηρίζουν
γερά στὸν έαυτὸ της. Μποροῦν
στὴ μαννούλα, ὅλα τὰ άφινε, ὅ-
λα τὰ ξεχνούσε.

Σβύναν και τὰ ὄνειρό της,
φεύγαν και τὰ ἱδανικά της κι' έ-
νας μεγάλος ὄρκος τὰ σκέπαζε:
Νά θυσιάστῃ γιὰ νά ζήσῃ τὴ
μαννούλα.

Βαθιά βαθιά συλλογιμένη κά-
θεται ή Γιαννούλα. Τί νά σκέ-
πτεται άραγε; . .

Κόρη τοῦ Λόγγου

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

"Ο δασκάλα μαθαίνει στα παι-
δάκια τούς αριθμούς. Κι' ὅλα
μαζί επαναλαμβάνουν: ένα-δυο-
τρία-τέσσερα-πέντε-κλπ.

"Ο Πέτρος σηκώνει τὸ χέρι.

— Κυρία, ἤθελα νά σὰς έρω-
τήσω, γιατί σ' έμάς ποῦ εἰμαστε
μικρά μὰς μαθαίνετε τὸσους ἀ-
ριθμούς, ένῳ στοὺς στρατιῶτες
ποῦ εἶναι μεγάλοι, μαθαίνουν
μόνο ένα-δυο, ένα-δυο; . .

Χαρά τοῦ Σπιτιοῦ

"Ο μπαμπάς μου μὰς ἔγραψε
ἀπὸ τὴ Δράμα νά τοῦ στείλουμε
γοήγορα τὶς φανέλλες του γιατί
ἔοχιζε πολὺ νουὸ ένεῖ.

Κι' ὁ ἀδερφός μου ὁ Χρήστος:

— Μαμιά μου, νά τὶς στείλουν-
με τηλεγραφικῶς, γιὰ νά πάνε
γοήγορα!

Τάσων

ΣΤΑΜΑΤΙΝΑ ΑΡ. Π. ΚΟΥΡΤΙΔΟΥ

Δύομιση χρόνια μετά τὸ θάνατο
τοῦ ἀλησμόνητου συζύγου της "Αρι-
στοτέλη Π. Κουρτίδου, τὸν ἀκολού-
θησε στὸν τάφο κι' ή χήρα του Στα-
ματίνα. Ξαφνικά σχεδόν, πέθανε τὸ
περασμένο Σάββατο, σὲ ἡλικία 74
χρονῶν, κι' ἐκηδεύθη τὴν ἐπομένη.

"Η μακαρίτισσα ἦταν πρεσβύτερη
ἀδελφὴ τοῦ ἱερῶτος τῆς «Διαπλά-
σεως» κ. Νικολάου Παπαδοπούλου.
Γεννήθηκε στὴν Ἱδρα, ἐσπούδασε
ἐδῶ στὸ "Αρσάκειο, παντρεύτηκε τὸν
Κουρτίδη, ἀρχισυντάκτη τότε τοῦ πε-
ριοδικοῦ, και τὸν ἀκολούθησε στὴ
Γερμανία, ὅπου εἶχε πᾶει νά συμ-
πληρῶσῃ τὶς σπουδές του. Τὸ ἴδιο ἀγα-
ποῦσε τὰ γράμματα κι' ή Σταματίνα
Κουρτίδου. "Εγραφε κιόλα ὠραιότα-
τα. Στούς πρώτους τόμους τῆς «Δια-
πλάσεως» πολλά ἔργα της ἔχουν δη-
μοσιευθεῖ, ἄλλα με τ' ὄνομά της, κι'
ἄλλα με τὸ ψευδώνυμο Φιλο-
μήλα.

Παῖδιά δεν τῆς ἔχάρισε ὁ Θεός.
"Ὁλη της ἡ ἀγάπη ἦταν συγκεντρω-
μένη στὸν "Αριστοτέλη της πρῶτα-
πρῶτα — κι' εἶχε μείνει παροιμιώ-
δης ἡ συζυγική αὐτῆς στοργή, ποῦ
τὸ παραμικρὸ νέφος δεν τὴν ἐσκίασε
ἐπὶ 50 ὀλόκληρα χρόνια — κι' ἔπειτα,
ἀπὸ ἔχλας και τὸς λατρευ-
τοὺς γονεῖς, στάδελφια της — σὲ
Νίκο της, σὲ Μιχάλη της, στὴ Μα-
ρία της — και στὰνίφια. "Ἦταν ἀ-
κόμα θρήσκα και φιλόανθρωπη. Βοη-
θοῦσε ἀποπρόθυμα τὴν "Εκκλησία
στὸ φιλόπαιχτο ἔργο της, και λά-
βαινε συχνά μέρος στὴ διοργάνωση
φιλοanthropικῶν ἑορτῶν, ἑράνων, ἀ-
γορῶν κτλ. "Αλλά ἦταν και μεγάλη
ζωόφιλη, και πάντα σὲ σπῆτι της
διήρχαν δυο-τρία σκυλιά, ἄγρια
ὅλα ὅλο τὸν ἄλλον κόσμο, κι' ἡμερα
μόνο γιὰ τὴν καλὴ τους κυρία.

"Αγαποῦσε τὸ παιῖτρο, τὸν κα-
θαρό ἀέρα, τὴ φύση. Γι' αὐτὸ κα-
τοικοῦσε πάντα σὲ σπῆτι ἀπόνευ-
τρα, σχεδόν ἐξοχικὴ. Κι' ή μεγαλύ-
τερὴ της διασκέδαση ἦταν νά καμῇ
ἕνα μακρινὸ περιπάτο στὴν ἐξοχή
και νά γυρίσῃ με μίαν ἀγκυλιά ἀ-
γριολούλουδα. "Ο κόσμος δεν τὴν
τραβούσε καθόλου. "Ἐνῳ εἶχε ὅλα
τὰ μέσα νά ζῇ κοσμικά, προτιμοῦσε
νά ζῇ ἡσυχα κι' ἀπόμεινα. Τὸ νοι-
κοκυριό της τὸ ἔκανε σχεδόν μονά-
χη. Και τὶς ἐλευθέρους ὥρες της τὶς
περνοῦσε κι' ἕνα βιβλίο σὲ χέρι.

Τέτοια ἦταν ή Σταματίνα Κουρ-
τίδου, ή ἀνταξία σύζυγος τοῦ μεγα-
λοῦ ἑκένιου ἀνθρώπου. Γιὰ λίγο μό-
νο ἦταν γραφτὸ νά τὸν χωρισθῇ.
Και τώρα εἶναι πάλι μαζί του στὸν
οὐρανό . . .

254ος ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΛΥΣΕΩΝ

Οἱ διαγωνιζόμενοι θά λύσουν
ὅσες μπορεί καθένας "Ασκήσεις
ἀπ' αὐτές ποῦ θὰ δημοσιευθοῦν
στὰ φυλλάδια τῆς Β' Τομηνίας,
ἡτοῦ Μαρτίου, "Απριλίου και
Μαΐου 1931.

Οἱ ὅροι συμμετοχῆς, τὰ βρα-
βεῖα κτλ. ὑπάρχουν στὸν "Ὁδη-
γὸ τοῦ Συνδρομητοῦ (Κεφ. Δ', §
15-25, και Κεφ. Ε' § 13.)

"Η προθεσμία τῆς ἀποστολῆς
λύσεων ἀναγράφεται κάθε φο-
ρὰ στὸ φυλλάδιο κάτω ἀπ' τὸν
τίτλο «Πνευματικὴ "Ασκήσεις».
"Η προθεσμία π. χ. γιὰ τὶς λύ-
σεις τοῦ σημερινοῦ φυλλαδίου
εἶναι μέχρι 7 Μαΐου.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

'Αθήναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου,
τὴν 5 Μαρτίου 1931

ΔΗΛΩΣΗ

Δὲν παραλαμβάνω γράμματα
μὲ ἀνεπαρκῆς γραμματικόσημα, γιὰ
τὰ ὁποῖα πρέπει νά πληρώσω.
Ζυγίζετε τα και βάζετε τὸ γραμ-
ματικόσημα σωστό. — Δὲν ἀπαντῶ
σὲ κανένα, ὅταν με ρωτᾷ γιὰ
πράγματα ποῦ τὰ ἔχει ὁ "Ὁδη-
γὸς τοῦ Συνδρομητοῦ. Τιμᾷ-
ται δρ. 5, ταχυδρομικῶς δρ. 6,
και πρέπει νά τὸν προμηθευθῇ
ὁποῖος θέλει νά λαβαίῃ μέρος
στὴν κίνηση.

Οἱ Οἰκογένειες Παπαδοπούλου
και Σενοπούλου εὐχαριστοῦν θερμὰ
ὅλους ἐκείνους ποῦ συμπεριόθησαν
τὸ πένθος των γιὰ τὸ θάνατο τῆς
λατρευτῆς των ἀδελφῆς και θείας
Σταματίνας "Αρ. Π. Κουρτίδου.

Οἱ συμμαθητῆρες τῆς "Αλκυόνος,
ὅσες τὶς ἔκλειμε συνδρομητῆρες, τὴν
εὐγνωμονοῦν πολὺ ποῦ ἐξαιτίας της
διαβάζουν τώρα τὸν «Δαυτὸ Κόπρη-
φρῆλδ» και τὸσα ἄλλα ὠραία πράγ-
ματα. Κι' αὐτὸ διαδίδεται σὲ σχο-
λεῖο και τὸ ἐσπαθῶμα ἐξακολου-
θεῖ. Εὐχαριστῶ πολὺ τὴν καλὴ μου
φίλη, ποῦ μοῦ τὸ γράφει με τόσο
χαρά.

"Η φίλη μου Δευκὸς Κύννος
εἶχε καλέσει σὲ σπῆτι της, νά πε-
ράσουν τὸ ἀπόγευμά τους, καμμιὰ
ἐξηγητάρια παιδιά. Κι' αὐτὸς παρου-
σιάσθηκε φορῶντας τὸ Σῆμα κατα-
μαρτυρῶν σὲ φουστάνι της γιὰ νά τὸ
βλέπουν ὅλοι. "Ἐπνοεῖται ὅτι πολλὰ
ἀπ' τὰ παιδιὰ ἐκεῖνα ἦταν Διαπλά-
σπουλα. Τάλλα ὅμως ποῦ δεν ἦταν,
ἀπόρησαν, ρώτησαν, ἔμαθαν και . . .
τὸ ἐσπαθῶμα πῆρε κι' ἔδωσε. "Η
ἴδια μοῦ γράφει πόσο καλὴ ἐντύπω-
ση κάνει ὁ χορὸς ἀπὸ πένινητα μα-
θητῆρες με δυὸ φωνές, ποῦ φάλλει
τώρα στὴν ἐκκλησία. "Ὁλοι πιά πη-
γαίνουν νά βλέπουν και νάκούν τὸ

πρωτοφανές αὐτὸ γιὰ τὴν πόλη τους,
και κάθε Κυριακὴ ή ἐκκλησία γε-
μίζει ἀσφυκτικά.

"Απειρία ἀπὸ συγχαρητῆρια γράμ-
ματα και τηλεγραφήματα ἔλαβε ὁ
κ. Φαίδων γιὰ τὴν ἐλλογὴ του ὡς
"Ακαδημαϊκοῦ. Πρωτοστατοῦν, ἄν-
νοεῖται, παλιά και νέα Διαπλάσο-
πουλα. Σκοπεῖ νά τοὺς εὐχαρι-
στήσῃ ὅλους ἰδιαίτερος κι' ἀρχις
κίβλας νά στέλνῃ κάρτες. Μόνο τὴν
«Εὐθύμη Παρέα», ποῦ δεν ἔχει
τὴ διευθύνσῃ της, με παρακάλεσε
νά τὴν εὐχαριστήσῃ ἀπὸ ἐδῶ γιὰ τὸ
ἔμμετρο συγχαρητήριό της, τὸ χα-
ριτωμένο.

"Ὁ Δευκάνης, ποῦ κι' αὐτὸς ἐξ-
εσπᾶσθαι, αἰστανόηται δυὸ χαρὰς μα-
ζί: — μιὰ χαρά γιὰ τὴν εὐχαρίστησῃ μέ-
να, κι' ἄλλη γιὰ τὴν ἔκανε καλὸ σ' ἕ-
να παιδί, δελγόντας του «τὸ ὠραίο,
τὸ τεχνικὸ και τὸ διδακτικό». Κι'
ἐλπίζει — τὸ ἐλπίζει κι' ἐγὼ — ὅτι
ὁ νέος φίλος μου θά γινῇ τόσο θερ-
μός, ὅσο εἶναι κι' αὐτὸς ποῦ μοῦ
τὸν σύστησε.

Παντελὴ Οἰκονόμου, νέε μου
φίλε, πολὺ μ' εὐχαρίστησε ή ἔγγρα-
ψή σου, γιὰ τὸ «Ἀλέξανδρος Μα-
κροπούλος» ποῦ γράφει πόσο καλὸ
παιδί εἶσαι. "Αλλωστε αὐτὸ μοῦ τὸ
δελγίνει και τὸ πρῶτο σου γράμμα.
"Ελπίζω τώρα νά πάρῃς και ψευδῶ-
νυμο και νά μοῦ γράψῃς συχνά.

Τὸ ψευδώνυμο — ποῦ προτιμοῦσε,
"Ερᾶνη, δεν ἦταν ἐλευθέρου, κι'
ἔτσι σοῦ ἐδιᾶλεξαι αὐτό. "Αν δεν σοῦ
ταυριάζῃ, δεν φταῖν βέβαια, ἀπὸ
ἦταν μέσα σὲ αὐτὸ προτεινόμενα ἀπὸ
σένα τὴν ἴδια. Γιὰ τὸ κομμάτι σου
καί γιὰ τὸ παιγνίδι σου θά σοῦ πῶ
ὅταν θά τὰ διαβάσω με τὴ σειρά
τους. Στὸ μεταξύ σοῦ γράφω μου. Μοῦ
ἀρέσει τὸ γράψιμό σου.

Σπασμένη Ἀννα, αὐτὸ σοῦ ἐδιᾶ-
λεξαι. Θυμῶμαι πολὺ καλὰ τὴν ἀ-
δελφὴ σου, ποῦ εἶχε τὸ ψευδώνυμο
Μαραμένο Φύλλο, και τὴ χαίρε-
τὸ. Πέρασε ή γρίπη; . .

Καί σὺ, Πενυόφυλλο, θά εἶδες
τὴν ἔγκριση τοῦ ψευδωνύμου σου.
Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ καλὰ λό-
για και τὶς καλὰ διαθέσεις. "Ὁ Στοι-
χειόγραφος 40 ἔχει καλῶς, ὥστε
ἄλλο νῆσο πρέπει νάβῃς. Στὸ «Μα-
γικὸ συντάξιμα» πρέπει νά βρεθῇ
μιὰ λέξη ποῦ νά σημαίνει: κάτι ποῦ
αἰσθανόμαστε, εὐχάριστο ἢ δυσάρεστο
(αὐτὸ δεν θά πῇ συναίσθημα;) και μ'
αὐτὴ τὴ λέξη θά γίνουν οἱ ἄλλα
γὰς, ὅπως γίνονται και μ' ἕνα γράμ-
μα (Μαγικὸν Γράμμα) ή με μιὰ συλ-
λαβή (Μαγικὴ Συλλαβή) ή με μιὰ
νότα (Μαγικὸς Φθόγγος) κτλ.

Παρατικά, Βεδούνη, ἂν και εἰ-
μαι βέβαιη πὸς τώρα πιά θά εἶσαι
ἐντελὲς καλὰ. "Ελαβὴ τὶς λύσεις
σου. Φιλὸ τὴν ἀδελφούλα ποῦ χαλὰ
τὸν κόσμο, ὅταν ἔρχεται τὸ φυλλά-
διο, νά τὸ πάρῃ πρώτη γιὰ νά δια-
βάσῃ τὶς Περιπέτειες τοῦ Χιόνι. Και
φαντάζομαι γέλια ποῦ θά κάνῃ . . .

"Η Ροδάνθη, ποῦ ἐσπαθῶσε κί-
βλα, μοῦ γράφει: «Δὲ φαντάζεσαι
με τί κόρημα περπατῶ στὲ ῥόμο,
γιὰ νά δελγῶ τὸ Σῆμα ποῦ φορῶ.
"Ὁλοι με ρωτοῦν τί εἶναι και τοὺς
ἀπαντῶ . . . "Ἐνα ἀκόμη μέσο γιὰ νά
ἐσπαθῶνουμε και νά ἐσπαθῶνουμε
περισσότερο . . .». Εἶπα και σὲ
"Αναῖνα πόσο γέλασε με τὰ τελευ-
τάτα του «Χίλια Μύρια». Πὸς πῆγε

ὁ Διαγωνισμός τῆς Συνθέσεως σὲ
σχολεῖο; Ἀμπαρά, δεν ἀμφιβάλλω!

"Η καίρμένη μου ή Βασιλίσσα τῆς
Νύκτας! "Ακοῦστε πὸς ἀρχίζει τὸ
γράμμα της: «Μὲ χέρι, ποῦ οἱ δε-
καπέντε μέρες τῆς ἀρρώστειας μου,
τῆς φοβερῆς γρίπης, τὸ κάνουν νά
τρέμῃ αἰσθητὰ, κάθουμαι, ἀπ' τὸ κρε-
βάτι ἀκόμη, και μ' ἀρκετὸ πυρετό,
νά σοῦ γράφω δυὸ λόγια, ὅσο νά
γίνω καλὰ και νά μπορέσω νά σοῦ
γράψω περισσότερα . . .». Πόση ἀ-
γάπη μαρτυρεῖ αὐτὸ τὸ γραμματάκι!
Εὐχομαι στὴν καλὴ μου φίλη περα-
στικά, και περιμένω ἀνυπόμονα νά
μοῦ ἔλῃ γράφῃ με χέρι πιά σταθερό.

"Η Κυρὰ Φροσύνῃ παρανοεῖται
ὅτι ἀπὸ πολλὰ Διαπλάσπουλα ἔλα-
βε τατράδια Μικρῶν Μυστικῶν μου-
ντζουρμένα. σχισμένα, ἑρωμένα,
κακογραμμένα και . . . με ἄνορθο-
γραφέας. "Αλήθεια, γιατί δεν τὰ ἐπι-
μελοῦνται περισσότερο τὰ τατράδια-
κια τους; Νά εἶναι τουλάχιστο κα-
θαρά . . . "Η ἴδια με παρακάλεῖ νά
διορθώσω ἕνα λάθος ποῦ ἔγινε σὲ
κομμάτι της: «Φροσύνῃ τὴ Μάχη»
λέει ή μικρὴ ἀδελφούλα, κι' ἔχι «τὴ
Μάχη», ποῦ βέβαια δεν θάβῃς νά
ὁ πῇ.

Με πολὺ εὐχαρίστηση, Κοινο-
σπουφίτσα, διάβασα τὸ μεγάλο καὶ
ὠραίο σου γράμμα. Διασκέδασα προ-
πάντων με τ' ὄνειρο ποῦ εἶδες και
κάθε ἄλλο παρὰ «πονοκέφαλος»
μ' ἔπιασε, ὅπως εἶχες φοβηθεῖ. Θά
πῶ στὴ Φρόνῃ ὅτι δεν συμφωνεῖς
μαζί της κι' ὅτι σ' ἀρέσει πολὺ ὁ ὁ
μικρὸν Κινηματογράφος. ("Α, ἔσχ-
α! τὸ ἴδιο μοῦ γράφει κι' ή Κυρὰ-
Φροσύνῃ).

"Αγγελε τῆς Εἰρήνης, τώρα,
βλέπω, εἰδικεύεις τὸ ζήτημα. Μι-
λεῖς μόνο γιὰ τὰ κορίτσια ἐκεῖνα
τῶν πλουσίων οἰκογενειῶν, ποῦ
παίρνουν μιὰ θέση ἐς γράφετο γιὰ
νάχουν ἁπλῶς τὸ χαρτίζιλκι τους.

"Ε, βέβαια, τὴ στιγμή ποῦ ὑπάρ-
χουν ἄλλα, φτωχά, ποῦ θά ἐπαρ-
χουν τὴν ἴδια θέση γιὰ ψωμί, ή φτω-
χοὶ νέοι, ποῦ θά τὴν ἤθελαν γιὰ
νά βοηθηθοῦν τὸ σπῆτι τους, πρέπει
νά προτιμῶνται. "Ἐπνοεῖται ὅταν οἱ
θέσεις αὐτὲς εἶναι δημόσιες, ή τὸ
πολύ-πολύ σὲ Τράπεζας και σὲ με-
γάλες "Εταιρεῖες. Γιατί τίποτα δεν
ὑποχρεώνει ἕνα ἰδιωτὴ νάχῃ ὑπάλ-
ληλο ἕνα κορίτσι ή ἕνα νέο κι' ἀπὸ
πλούσια οἰκογένεια, ὅταν τοῦ κάνῃ
τὴ δουλειά του ὅπως τὸ θέλει. "Ὁ-
τόσο αὐτὰ εἶναι πάντα ἐξαιρεσεις.
Τὰ 95 ἑκατοστὰ τῶν θέσεων, δημο-
σίων και ἰδιωτικῶν, κατέχονται ἀπὸ
νέους και κορίτσια ποῦ ἐργάζονται
ἀπὸ ἀνάγκη. Τῶν μικρῶν δηλαδὴ
θέσεων· γιατί γιὰ τὶς μεγάλες, ποῦ
χρειάζονται ἐιδικότητα, γνώση, πα-
ρα, εὐθύνη, δεν εἶναι λόγος. "Αδιά-
φορο ἂν αὐτὲς τὶς ἔχουν ἄνθρωποι
με περισσοῖα ή φτωχοὶ ποῦ ζοῦν
μόνο ἀπ' τὸ μισθὸ τους.

Σ' εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα, Πυθία.
Αὐτὸ, ποῦ λέε, εἶν' ἕνα ζήτημα:
Χρειάζονται υπογεγραμμένες στὴ δη-
μοτικὴ, καλὴ τὴν ἱστορικὴ δρομογραφία — και πολ-
λοὶ τὴ γράφουν ἀκόμη ἔτσι — χρειά-
ζονται κι' οἱ υπογεγραμμένες. Κι' ὁ
καθηγητῆς σου, ὁκαδὸς τῆς ἱ

